

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 34 korona.
Egy hónapra 2 korona

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona
Egy hónapra 2 k 40 f

HIRDETÉSEK.
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillier
Nyitási díj 40 fillier

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, március 13.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Arad új vicinális vasutjal.
Irtá: Sármezey Endre.
Kítört az obstrukció.
Válság a hegyaljai motorosnál.
Az áprillisi esküdtek.
Baleset a Maroson.
Az arad-mezőkovácsházai kisvasut.
Nem emelünk!
Utazás egy kóp körül.
Elő-közgyűlés.
A gyomor lázít.
Ruha nélkül.
Tárca: Tánccsórán. Irtá: Szabolcsi Lajos.

Arad új vicinális vasutjai.

Irtá: Sármezey Endre.

Arad, március 12.

Ki hitte volna ez előtt két-három évvel a közérzet és közfelfogásnak ezt az óriási átalakulását, amelyen városunk polgársága átesett? Örömmel telik el az ember szíve, amikor azt látja, hogy társadalmunk mondhatnám teljes egyértelműséggel nemcsak politikai, hanem közgazdasági kérdésekkel is behatóan foglalkozik. Ma egy nagyobb szabású gyár érdekében folynak a tárgyalások, lelkes polgármesterünk külföldre utazik ennek érdekében, a város polgársága lelkesedéssel áll az ügy támogatására. Holnap a vasutak kérdése ejti lázba a közhangulatot, mindenki belátja és átérzi az ügy fontosságát és csupán a körül van nézeteltérés, hogy ki mennyivel támogassa a felvetett tervezet keresztülvitelét. Mindenki

érez, hogy itt nem lehet kicsinyeskedni, mindenki hozzá kíván járulni a közérdek szolgálatához tanácsos és áldozattal egyaránt. Ezt a beayomást hoztam magammal a ma délután megtartott értekezletről, amely a vasuti ügyeket is tárgyalta.

Ezen közlekedésből meritem ama kötelezettségérzetet, amely arra késztet, hogy egynehány szóval én is hozzászóljak a szóban levő vasuti tervezetekhez.

Három vasuti tervezet fekszik előttünk. Az egyik hivatva van Temes- és Torontálvármegye egy nagy és gazdag vidékét Aradhoz fűzni azáltal, hogy Uj-aradról kiágazva, egyik vonala Perjámos, Lovrinon át Nagyikindát, — a másik ebből kiágazva — Zombolyát köti össze Araddal. Nagyon szép és egészséges vonal. A másik Csanádvármegyének kovácsházi járását, amely már-már elszakadt Arad értekkörétől, fogja ismét és szorosan Aradhoz fűzni, e mellett közvetlen és szoros kapcsolatot létesít Arad és Orosháza között és egy egész vasuti hálózattal növeli Arad értekkörét. A harmadik Aradot másodsorban érdekli, amennyiben sem a pécska—nagylaki, sem a nagylak—battonya—lőkősházi vonal nem képezi specialiter Arad érdekét.

Vizsgáljuk meg a három tervezet üzleti szempontból. Egy körülmény bizonyos, t. i. hogy minden oly vasut létesítése, amelyeknek kiinduló pontja egy vidéki város, mint gócpont, — az illető város érdeke és hogy azt támogatni kell. Más

kérdés azonban az, hogy üzleti szempontból mit jelent egyik vagy másik tervezet.

Ismételve felhangzik a panasz az arad-csanádi vasut tulkapásaival (?) szemben. Jobban mondva egyes vállalatok nem szívesen látják nevezett vasut terjeszkedését, erősödését.

Már pedig szerény véleményem szerint, ha valamiért megróható az arad-csanádi vasut, úgy az más nem lehet, mint hogy avval a hatalmas anyagi- és szellemi tőkével, ami felett rendelkezik, nem fejtette ki sokkal hathatósabban erejét és tevékenységét. Ha valamit felróhatunk nevezett vasutnak, az csak az lehet, hogy ma még tárgyalnunk kell szóban levő vasutak ügyét, hogy egyáltalában más, mint az arad-csanádi vasut, hozzá is nyulhat ezen vonalak kérdéséhez.

Valószínű, hogy sokan érdekltség vádjával fognak illetni, de ezen túltéve magamat, legjobb meggyőződéssel tárgyalom a kérdést első sorban mint aradi polgár, aztán mint vasuti mérnök.

Aradváros elsőrendű üzleti érdeke az arad-csanádi vasut terjedése és erősödése. Magyarul mondva „olyan jó fejőstehene” aligha lesz Aradvárosának, mint az arad-csanádi vasut, még pedig azért, mert a vasut igazgatósága és egész üzemeltetése Aradon van. Mentől több vonala, mentől nagyobb forgalma van a vasutnak, annál több haszna van a városnak, annál nagyobb tőke van gyümölcsözőleg elhelyezve. Mert annál több alkalmazottat és

Tánccsórán.

Irtá: Szabolcsi Lajos.

Személyek { Margit (12 éves)
Pista (12 éves.)

(A táncteremben izzó a levegő. A köröskörül elhelyezett padokon a mamák boldogan, olvadozva nézik gyermekeiket. — A vak zongorista kimerülten erőlködik, hogy rozszant zongoráján a táncritmust „kihozza”. — A táncmester a terem közepén áll és verejtékét törölgetve, igazgatja, inti és taktusra serkenti a gyermekpárokat; majd harsányan kiált: „Séta!”

Margit. (Pista karjába kapaszkodik.) Végre!
Pista. Talán egy kis hűsítőt? Nagyon ki-melegedett.

Margit. Csak hagyja! Azt mondják, jól festek így kihéhvülve.

Pista. (ha'lgat).

Margit. Maga nem tartozik azok közé, a kik véleményen vannak?

Pista. (elpirul).

Margit. Jesszusom, maga elpirul?

Pista. (lángvörös le sz). Dehogy...

Margit. No de ilyet!

Pista. (zavartan). Milyet?

Margit. Hiszen maga valóságos — gyerek!

Pista. De...

Margit. Annál is több — kiskoru!

Pista. Tessék?

Margit. Különbözen tudja mit?

Pista. Mit?

Margit. Én szeretem a gyermekeket.
Pista. Ne mondja?

Margit. De igen. Az ember olyan jól eltrécselhet velük... Apropos... mondja csak... igaz, hogy a nővére, az Irma menyasszony?

Pista. Igaz!

Margit. Az újságban olvastam a himen-hirek között, hogy egy földbirtokos veszi el, valami Kenderesi?

Pista. Igen!

Margit. (kis goadoklás után). Gazdag a maga papája?

Pista. Nagyon!

Margit. Miből következteti?

Pista. Nekem két korona zsebpénzt ad havonként.

Margit. Akkor smucig!

Pista. Azt ne mondja!

Margit. Hiszen igaz, hogy bizonyos határig elnézőknek kell lennünk szüleinkkel szemben, de végre is...

Pista. Ajándékot is kaptam tőle a születésnapomra.

Margit. Bizonyára egy — falovat.

Pista. Oh nem!

Margit. Hát?

Pista. Egy építő-dobozt.

Margit. (hangosan felkacag).

Pista. Mit nevet?

Margit. Olyan építő-dobozt nekem már a bölcsömbe is adtak. Onnan is kidobtam.

Pista. És eltört? Kár!

Margit. Kár? ... Maga kis hülye!

Pista. Én?

Margit. Egyelőre kicsi, de még megnőhet. (Nevet.)

Pista. (erölteti a nevetést).

Margit. Oszt mondja csak, a maga nővére...

Pista. (elpirul.) Tessék?

Margit. Hogy szerelmi házasság-e, vagy csak olyan — mondva csinált?

Pista. Nem kérdeztem meg őket.

Margit. Tudja ezt meg a jövő táncóráig.

Pista. Kitél kérdezzem?

Margit. Oh, sancta simplicitas! ... (hirtelen.) Mutassa a feje bubját.

Pista. Mi tetszik?

Margit. (megérinti a fejét) ... Mikor fog ez benőni?

Pista. Kisasszony nagyon kíváncsi.

Margit. Mondja csak ... (hirtelen.) Meny-nyit ad a papája az Irmának?

Pista. Nem tudom!

Margit. De a jövő táncóráig csak fogja tudni?

Pista. Ha kívánja!

Margit. ... Es a vőlegény vett-e már nász-ajándékot az Irmának?

Pista. Vett!

Margit. Mit?

Pista. Boutont!

Margit. Talán boutont?

Pista. Igen ... igen ... boutont ... ugy ragyog!

munkást von be a társulat Aradra s annál nagyobb tőkét tud 6%-al kamatoztatni. Gondosan kell tehát minden aradi polgárnak a felett örködni, hogy fejlődésének üzleti szempontból bántódás ne érje, azaz hogy olyan vállalatot ne támogassunk, amely az arad-csanádi érdekkörét sérti, anélkül, hogy abból a városnak előnye kínálkoznék.

Biztosíthatok mindenkit, hogy amikor arról van szó, hogy Arad érdeke kíván valamit, az arad-csanádi nem zárkózik el előle. Példa rá az arad-hegyaljai vasút létesítése, amely némileg belenyulik érdekkörébe. Egy szó nem esett annak létesítése ellen; csupán a mikéntjét tettük objektív bírálat tárgyává. Itt van a most tervezett kovácsházi vasút, erősen belenyul az arad-csanádi vasút érdekkörébe, mégsem ellenzi senki, mert Arad érdeke, sőt az arad-csanádi vasút 200 ezer koronával hozzá fog járulni annak létesítéséhez.

Amidőn tehát Arad város üzleti érdekeiről van szó, akkor első sorban azokat a vasutakat támogassuk, amelyeknek igazgatási és kezelési központja Arad. Ilyen a kovácsháza—aradi vonal, amely nemcsak mint vasút támogatja Arad érdekeit, hanem egész nagy szervezettel hozzájárul a város teherviselő polgárságának szaporításához.

Minden más vicinális más elbírálás alá esik. Ezek is előnyére vannak a városnak, mert forgalmát emelik, de a felhigitott törzsrésztvény tőke kamatokat nem hoz, az állami keze és óriási közterhet képvisel; a személyzet adómentes lévén, az adózó polgárságot a teherviselésben nem támogatja, szóval az nem a mi testünk és annak jóléte nem a mi vérkeringésünket táplálja.

Arra kell tehát egyesült erővel és lelkesedéssel törekednünk, hogy meglévő virágzó vállalatunkat istápoljuk és olyanokat létesítsünk, amelyek saját erősítésünkre szolgálnak.

Kitört az obstrukció. A képviselőház ülése.

*

A képviselőház ma délelőtt Justh Gyula elnökletével ülést tartott. Az ülés javarészt a nemzetiségi képviselők házszabályvitájára foglalta le. Az obstrukciós jellegű vita után a Ház áttért a tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására. Apponyi Albert ennek során hosszú beszédben reflektált a nemzetiségi beszédeirel

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 12.

Obstrukciós ülés. A tegnapi események után hadvészülte képpel és teljes apparátussal rukkoltak ki a nemzetiségi. *Vlád* sokat ígérő arccal járt kelt a folyosón. *Vajda* pedig, aki olyan lassan beszél, hogy a gyorsírók sem értik de aki emellett elég ötletesen és humorosan tud egy ülést kibeszélni, hangosan újságolja:

— Megint beszélni fogok!

— Az istenért, megint?!

És csakugyan. Minijárt az ülés elején kezdődnek a rég ismert ügyecskék. A különbség mindössze az, hogy régen a mostani kormánypárt csinált obstrukciót, most meg nekik csinálnak. Elég ötletesen. Például *Vajda* egyszerre a házszabályok összes paragrafusaihoz kér szót. Közben kijelenti, hogy nemsokára egyenként is jobban fogja ismerni a szakaszokat, mint *Rakovszky*. A baloldalon ülők összenéznek. Hiszen ez kész hadüzenet.

És csakugyan az. Egymásután állanak fel a nemzetiségi. Ki az egyik, ki a másik szakaszhoz szól. No ezután már csak a technikázás van hátra, hiába is erélyeskedik az elnök. Az erélyeskedést egész kedélyesen fogják fel az obstrukciósok.

— Ha zsebkendőt akar lobogtatni, — mondják, — nem fogjuk megakadályozni.

Végre azonban mégis rákerült a sor a napirendre. Apponyi beszélt és kijelentette, hogy nem hiva a népiskolák államosításának, még ha a többség akarná is. Ez különben nem is újság. Apponyi és a felekezeti iskolák — kivéve a más felekezetiüket — egész jól összerógnak. Példa reá *Barkóczy Sándor* báró.

Részletes tudósításunk:

(A jegyzőkönyvhöz.)
Justh Gyula elnök az ülést megnyitván, elrendeli a jegyzőkönyv felolvasását.
Hodza Milán kifogásolja, hogy nem vették be a jegyzőkönyvbe az ülés végén történt elnöki enunciaciókat.

Elnök: Figyelmezteti, hogy elnöki enunciaciókat nem szokás a jegyzőkönyvbe venni.

Ugron Gábor is ezen az állásponton van.

Hodza Milán: Ragaszkodik kérelméhez.

A Ház a kérést elveti.

Várady Károly jegyző felolvassa a beérkezett kérvények és feliratok jegyzékét.

Kossuth Ferenc: Törvényjavaslatot nyújt be az államvasutak és a posta részére beszerzendő szükségletek és beruházások eszközzésére.

A Ház a javaslatot elfogadja.

Kállay Leopold, az igazoló bizottság előadója jelenti, hogy *Meskó László* megbízó levelét a bizottság rendben találta.

(*Rakovszky* ellen)

Vlád Aurél: A házszabályok 215. szakasza alapján kért szót, hogy hozzászólhasson a házszabályok helyes alkalmazásához. Már a harmadik ciklusban képviselő, de egyszer sem alkalmazták olyan megszorítólag a házszabályokat, mint tegnap. Az elnök tegnapi eljárása megsértése a házszabályoknak, ilyen precedenst megtérni nem lehet, ezt kötelessége minden képviselőnek szóvá tenni. Eddig az volt a szokás, hogy a szónok ha negyedórával az ülés vége előtt kezdett beszélni, addig beszélhetett, amíg akart s az ülést nem zárták be. Ha a házszabályok ilyen alkalmazását elfogadjuk, akkor az elnök behozhatja a klotürt. Ha valaki kettőkor nem fejezte be a beszédét, az elnök akkor megvonja tőle a szót. Hivatkozik az interpellációs napokra, amikor a Ház együtt maradt addig, amíg az összes interpellációkat előterjesztették, vagy elállottak tőle. De hiszen a mostani többség már rendezett olyan ülést, amely éjjelutánig tartott s a rendezők között volt a tegnapi szigorú elnök, *Rakovszky István* is. Már tegnap szóvá akarta tenni az elnöki önkényt, de a szót megvonta tőle. Azt követelte, hogy a házszabály szakaszát idézzem. Egy képviselő nem tanulhatja meg az összes szakaszokat.

Beniczky Ödön: Kötelessége tudni. (Zaj)

Vlád Aurél: Lehet, hogy *Rakovszky* a szakaszok számait tudja, de az értelmét nem. Ha már ilyen reakcionáriusan kezeli a házszabályokat az elnök, legalább tegyenek a képviselők asztalára egy házszabálykönyvet.

Beniczky Ödön: Ingyen kaphat! Tartsa itt!

Vlád Aurél: Konstatálja, hogy *Rakovszky* elnök súlyosan megsértette a házszabályokat.

Rakovszky István: A 215-ik szakaszból bizonyítja, hogy *Vlád Aurél* támadása alaptalan. *Vlád* tegnap házszabálysértést akart konstatálni, hát tetszett volna megmondani, hogy me-

Margit. Nagyon?
Pista. Mint két kis mogyoró.
Margit. Ugy? . . . Olyan nagyon? Akkor bizonyára sok hozományt is kap a vőlegény . . . Ötvenezret . . . százezer?
Pista. Igazán, nem tudom.
Margit. De a jövő táncóráig csak fogja tudni?
Pista. Iparkodni fogok.
Margit. És . . . gyakran eljön a vőlegény a menyasszonyhoz?
Pista. (vállal von).
Margit. Hogy hogy?
Pista. A mama panaszkodott, hogy minden este nagy vacsorát kell miatta adni. Elég volna, ha csak minden második este jönne.
Margit. Ugy?
Pista. Oszk a miatt a mama összepörölt a papával, aki még azt akarta, hogy minden este nálunk vacsorázzék.
Margit. És kettőjük közül ki maradt győztes?
Pista. Az Irmus!
Margit. Hogyan?
Pista. Mert az Irmus azt mondta, hogy elég, ha hetenkint csak egyszer jön.
Margit. (csodálkozva). Ezt mondta?
Pista. Ezt!
Margit. (mögében). Tisztára érdeklázasság! (Fenn.) És csakugyan csak egyszer jön?
Pista. Irma hetenkint kétszer látja szive sen, de tirtogat számára egyszer hetenként egy jour fix-et, amikor redesen lemond neki.

Margit. De ha oly ritkán jön a vőlegény, akkor a menyasszonynak bizonyára sok mondanivalója gyűl össze?
Pista. Nem nyitja az a száját se!
Margit. Nem? És a vőlegény?
Pista. Annak meg nem áll el a szája!
Margit. Nem?
Pista. Csak úgy ömlik a szó a nagy bajusza alól.
Margit. Irmához beszél?
Pista. Dehogy!
Margit. Hát?
Pista. A papához!
Margit. És miről?
Pista. Többnyire a — kukoricakapálásról.
Margit. És különben milyen a viszony menyasszony és vőlegény között?
Pista. (vállal von). Tudom is én!
Margit. De a jövő táncóráig meg fogja tudni?
Pista. Ha érdekl!
Margit. Hogy érdekel-e? Magát is kell, hogy érdekelje. Végre maga is ma-holnap fiatal ember számba fog menni.
Pista. (kiegyenesedik).
Margit. És a ki nem halad a korával, az el van temetve . . . Mondja csak (bizalmasabban), ha így a vőlegény eltávozik a menyasszonyától, mit csinál?
Pista. (szárazon). Azt mondja, hogy aláz-szolgája.

Margit. Nem csókolja meg?
Pista. (elfordítja lángban égő arcát). Nem tudom, de bizony Isten meg fogom tudni.
Margit. A jövő táncóráig?
Pista. Még sokkal előbb!
Margit. Tegye azt — ön!
Pista. (meglepve). Tessék?
Margit. Jól hallotta: — „ön!”
Pista. (bajusza helyét simogatja).
Margit. „Ön” már — 12 éves.
Pista. Pardon, két hét óta a — 13 ikba járok. (Kifeszíti a mellét).
Margit. Már két hét óta a 13 ikba? Lám, lám . . . És mégis milyen szűk a horizontja!
Pista. (fixirozza önmagát, zavartan). Mi szűk?
Margit. Nem tudom, melyik klasszikusban olvastam, hogy ebben a korban a sejtések stádiumában kell lenni — önnek, uram!
Pista. (manchettját előre huzza, bokáját összeütve). Nagysád! Annak az öreg klasszikusnak igaza lehet.
Margit. A kor kötelez. Tudnia kell tehát, hogy lagymatag, kimért hávyösséggel, avagy mindent elfeledve és mindenről megfeledkezve, hévvel, forrón, perzselőn csókolja meg a vőlegény menyasszonyát? Megtudja ezt a jövő táncóráig?
Pista. Na hát nem fogom megtudni?

lyik szakaszt sértették meg. Ez fontos dolog, mert alánosságban nem lehet sérelmet konstataálni.

Vajda Sándor: Amikor Justh elnököl, miért nem fordul elő ilyesmi. (Zaj.)

(Rakovszky védekezik.)

Rakovszky István: Vlád azt mondta, hogy Rakovszky másképp cselekedett, amikor obstruált. Hát felolvassa egy régebbi beszédét, mely tegnapi eljárását is igazolja. 1904. január 19-én is szót.

Maniu Gyula: Melyik szakasz alapján szolt akkor?

Rakovszky István: A házszabályok 215-ik szakaszának c) pontja alapján. (Derűtség) Lám, amikor mi egy alkotmányellenes kormány ellen küzdöttünk, hogy kezeitük a házszabályokat. (Nagy zaj.) Rakovszky Béla azt mondja Brediceanunak:

— Szamár! (Oriási zaj.)

Brediceanu Coriolán (felugrik): visszautasítom. (Zaj.) Maga szamár!

Felkiáltások: Rendre!

Rakovszky István: Mindenki tartsa magát szigorúan a házszabályokhoz. Ez az egyik sérelem. A másik vád az, hogy a 2. 12. szakasz alapján vont a szót Vajdától. Az urak nem ismerik a házszabályt, mert a 221. és 222. szakasz alapján vont a szót. E szakaszok azt mondják, hogy az elnök megvonhatja a szót, ha a szónok szembeáll az elnökkel. Tegnap 14-szer utasították rendre Vajdát, aki mindig okvetetlenkedett. Az urak a szólásszabadság martirjai akarnak lenni. A harmadik vádra vonatkozólag bebizonyítja, hogy délután két óra-
kor az ülést be kell zárni. Csak az beszélhet az időn túl, aki az utolsó negyedórán kezdte beszédét, de nem állhat ez arra, aki négy óra hosszat visszaélt a Ház türelmével.

Felkiáltások a nemzetiségek között: Eljen a reakció!

Rakovszky István: Ez silány rágalom. Mi a házszabályokat törvényesen alkalmazzuk és nem engedjük hamisan magyarázni. Minagyrabecsüljük a szólásszabadságot, mely nagy fegyvere az alkotmányvédelemnek.

(Még egyszer Vlád.)

Vlád Aurél: A házszabályokhoz kérek szót.

Justh elnök: Mely szakasz alapján?

Vlád Aurél: A 215. c. szakasz alapján. Rakovszky tévesen és rosszul magyarázta a házszabályt. A magyar parlamentárizmusban nincs precedens a tegnapi eljárásra. Ha egyet mutat, meghajol előtte. A házszabályok tegnapi alkalmazása reakciónárius, például a magyar parlamentárizmusban. Hiszen Vajda kérte az ülés meghosszabbítását! Azt hiszi, hogy az, hogy tőle is megvonta a szót, a legtörvénytelenebb eljárás.

Rakovszky István: Vlád állításaival szemben felolvassa a házszabályok hivatkozott szakaszait. Ha Vlád kritizálja a házszabályokat, legalább tanulja meg azokat. (Zajos helyeslés.)

Vlád Aurél: En nem kapok 12000 korona tiszteletdíjat.

Justh elnök: Amit most mond, az nem tartozik abba a keretbe, amely alapján szót kapott.

(Az 1-től a 319-ig.)

Vajda Sándor: Szót kérek.

Az elnök: Mely szakasz alapján?

Vajda Sándor: Az 1-től 319-ig.

Az elnök: Nem hallom amit mondott.

Vajda Sándor: En személyes megtámadás címen és egyéb címen akarok szólni, de mivel ha csak 1-2 szakaszra hivatkozom, megvonhatják a szót, hát hivatkozom az összes szakaszokra. (Derűtség.) Szabad beszélni?

Az elnök: Tessék!

Vajda Sándor: Ne tessék haragudni, hogy olyan sokan szólalunk fel, de nem mint nemzetiségek, hanem mint képviselők tesszük ezt.

Fenyvessy Soma: Mindig mint nemzetiségek beszélnek! (Zaj.)

Vajda Sándor: Nekünk, ellenzéknek meg kell óvni a házszabályokat. Mi az önök szólásszabadságát is védelmezzük. (Zaj.) Szóvá teszi, hogy tegnap megvonták tőle a szót. Igaz, hogy késő volt. Igaz, hogy éhesek voltunk, de ő beszélni akart. Hivatkozik az osztrák házszabályokra.

Az elnök: Erre ne tessék hivatkozni, mert ott egészen más házszabályok vannak. Különbözőben ez is nem tartozik az 1-319 szakaszokhoz.

Vajda Sándor: Hivatkozik arra, hogy tegnap az ülés meghosszabbítását kérte. Elvárta volna, hogy ezt megadják. Hivatkozik arra, hogy tavaly éppen Rakovszky elnöklete alatt történt, hogy 3/2 előtt öt perccel kérte a beszéd elhatalasítását, de Rakovszky elnök ezt nem engedte, hanem inkább tűrte, hogy négy óráig beszéljen. Tegnap azt hitte, hogy megint így lesz. Hát lehet, hogy nem tudott hivatkozni a házszabály szakasz számára, de jót áll arról, hogy egy hét múlva jobban fogja tudni a számokat, mint a tisztelt alelnök ur. Elvárja, hogy a házszabályokat velük szemben is igazságosan alkalmazzák.

(A lelkiismerete!)

Pop Csicsó István: Személyes megtámadás címen kér szót.

Elnök: Ki támadta meg?

Förster Aurél: A lelkiismerete!

Pop Csicsó István: Rakovszky beszédében azt mondta, hogy mi tapsoltunk az alkotmányellenes kormánynak. (Ugy van!) En sértve érzem magam.

Az elnök: Személyes megtámadás címen csak az szólhat, akit személyében megtámadtak. Alánosságban odavetett megjegyzések nem képezhetnek személyes megtámadást. Mi szigorúan ragaszkodunk a házszabályokhoz. Ez nem erőszakoskodás, ez nem klotúr, ez nem percelkedés. (Zajos éljenzés.) Mi megtartjuk a házszabályokat, akár tetszik a képviselő urnak akár nem. Ezen a címen nem szólhat. Ki következik?

Pop Csicsó István: Bocsanat, akkor a 215. § c) pontja alapján kérek szót.

Az elnök: Tessék!

Pop Csicsó István: Precedens van arra, hogy ha egy pártot itt a Házban megtámadtak, akkor a párt egyik tagja szólalt fel. Az elnöknek nincs igaza.

Az elnök: Ez nem tartozik a házszabályvitához. Figyelmezteti, hogy tartsa be a házszabályokat és ne szálljon szembe az elnökkel.

Pop Csicsó István: Jogában áll bebizonyítani, hogy szólásjoga van vagy nincs.

Az elnök: Most erről nem beszélhet.

Pop Csicsó István: Legalább méltányosság alapján engedjék szólni. Fel kell világosítani a közvéleményt téves magyarázatokról. (Zaj.) Három percig beszél csak.

Az elnök: Ha házszabályellenes, akkor egy percig sem beszélhet.

Pop Csicsó István: Kéri a Ház engedélyét, hogy reflektálhasson Rakovszky István szavaira.

A Ház az engedélyt nem adja meg.

(Justh védi Rakovszkyt.)

Goldis László: A 212. és 215. szakasz alapján kér szót. Polemizál Rakovszkyval. Tegnap a szólásszabadság ellen merénylet történt.

Elnök kijelenti, hogy a házszabályok hűséges betartásával a szólás szabadságát őrzi meg az elnökség, mely a képviselők közt nem tesz különbséget. A házszabályokból magyarázza, hogy csak az a képviselő kérheti az ülés meghosszabbítását, akire a sor negyedórával az ülés befejezése előtt került. Az interpellációkról egészen másképpen intézkednek a házszabályok. Ezekre tulajdonképpen csak a napirend kimerítése után kerülhet a sor. Hogy Rakovszky tegnap megkövetelte, hogy Vlád hivatkozzék a házszabályok illető szakaszára, jogos. Az elnökség mindhárom tagja teljesen pártatlanul kezeli a házszabályokat, mert tudja, hogy csak ezzel szolgálja meg azt a bizalmat, melylyel az elnöki székbe ültették. (Zajos éljenzés.)

(Még egy házszabályszónok.)

Hodza Milán: A házszabályok 212. és 215. §-a alapján kér szót!

Ugron Gábor: Ne éljen vissza a türelmünkkel. (Nagy zaj.)

Hodza Milán: Kéri az elnökséget, adjon alkalmat arra, hogy a két vitás kérdésben háttárazzon. (Nagy zaj.)

Az elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

(Végre a napirend.)

Szünet után

Návay Lajos alelnök megnyitja az ülést. Következik az állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat.

Pető Sándor: A törvényjavaslat nem elégíti ki. A megállapított minimum szegyenletesen kevés. Apponyi Albert és Tóth János korábbi

beszedeivel bizonyítja, hogy a függetlenségi párt mindig a 600 forintos minimum mellett foglalt állást. Miért változtatott álláspontot a függetlenségi párt. Foglalkozik a francia és német tanítók helyzetével. A javaslatot nem fogadja el.

(Apponyi polemizál.)

Apponyi Albert kijelenti, hogy három irányban iparkodott javaslatában haladást elérni: a fizetésjavítással, a jogviszonyok rendezésével és az állami oktatással kapcsolatban. Azt nem remélte, hogy ebben a Házban olyan hangok emelkedjenek, amelyek ellenezték a tanítók fizetésének rendezését. Kétségtelen, hogy szociális irányban erős akcióra van szükség, de tiszta a lelkiismerete, hogy ennek az akciónak méltán lehet első pontja a tanítók fölsegítése. Beszéltek arról is, hogy a tanítói fizetések minimuma legalább 1400 korona legyen. Ez azonban lehetetlenség, mert a mi országunkban kulturális téren óriási teendők vannak és az állam pénzbeli erejét nem szabad egyedül a tanítói fizetések rendezésére fordítani. Nem mondható, hogy az állam szűkkeblű volt a tanítókkal szemben. A mostani törvény nem jelenti a végső rendezést; javítás fog még következni, de ma, az ország mai erejével többet tenni nem lehetett. A törvényjavaslat fegyelmi intézkedései szükségesek, mert kell az államnak olyan határozott alapjának lenni az eljárásra, amely félreértés lehetősége nélkül szabja meg a követendő irányt.

Hogy az állami iskola tényezői közé fölvevették a különböző vallásfelekezetek képviselőit, ezzel jelét akarja adni a törvény annak, hogy az állami iskola nem harc az egyházi iskola ellen, egyáltalán nem harc, hanem igenis a kultúra emelésére szolgáló eszköz. Nem ért egyet azokkal, akik a nemzetiségi törvényt feleslegesnek vagy rossznak tartják, mert annak a törvénynek az az intenciója, hogy ebben az országban minden ember egyforma jogu, de egyformán magyar állampolgár legyen. Ő szem előtt tartotta ama törvény alapcélját és tért nyitott annak, hogy a nemzetiségi iskolákban kiki a saját anyanyelvén is tanulhasson. Az összes iskolák államosításának ő nem híve. Ha a parlamenti többség akarja ezt, fog találni hozzávaló minisztert is, de ez a miniszter nem ő lesz. Szerinte a jogot a szülőktől elvenni nem lehet, hogy gyermekeiket a nekik tetsző iskolában taníttassák. Nálunk nehéz még az olyan intézkedés is, amelyet csak a nemzet javára és nem egyszersmind a nemzet ellenére lehessen fölhasználni. (Általános élénk helyeslés. Ellentmondás a nemzetiségeknek.)

Felkiáltások (a függetlenségi párt): Szemtelenek, négy órát csaholnak. Ki kell dobni a gazokat!

Apponyi Albert végül elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

Ezzel az ülés a holnapi napirend megállapítása után veget ért.

Az áprilisi esküdtek.

Sorsolás a törvényszéknél.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 12.

Az aradi törvényszéknél fölhalmozódott súlyos természetű bűnügyek szükségessé teszik, hogy — az előző évek szokásától eltérően — már áprilisban összehívják a bűnügyekben ítélkező esküdthíroságot. Ezért az esküdtképes aradi polgárok lajstromából már tegnap kisorsolták az áprilisi ciklus 30 rendes és 10 pótesküdtjét. A sorsolást végző tárgyaláson Gallu József törvényszéki bíró elnökölt és résztvettek azon Mészáros-Dániel és Jakó Sándor dr. törvényszéki bírák, Szokolczay Lajos királyi ügyész, Péterffy Antal az aradi ügyvédi kamara képviselője és Debreczy Géza aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A sorsolás eredménye a következő:

Rendes esküdtek:

Szathmáry Béla dr. ügyvéd.
Marosi Géza szatócs.
Mihályi Ágoston kárbeclő.

Nikolics Sándor téglagyáros.
Rubinstein Mór szállító.
Pichler János takarékpénztári hiv.
Spitz Sándor bankhivatalnok.
Robiczek Lajos ügynök.
Schwarz Zsigmond ügynök.
Schulder Ferenc hentes.
Nemess Géza terménykereskedő.
Szablóczky László kefekötő.
Tabakovits Emil építész.
Mihály Ferenc vendéglős.
Órfi József nyug. igazgató.
Rozvány Pál mérnök.
Suci János dr. ügyvéd.
Pavlovits Iván bankhivatalnok.
Prágai Imre nyug. főkalauz.
Schneider Lajos vasuti vendéglős.
Reusz Mór ecetgyáros.
Michelbauer Lajos borkereskedő.
Kuntzl Ernő építőmester.
Oravetz Miklós fakereskedő.
Reiniger Samu fakereskedő.
Mayer Miksa borkereskedő.
Németh János dr. ügyvéd.
Freud Fülöp nagykereskedő.
Dengl Rezső lisztkereskedő.
Muskát Miksa nyomdatulajdonos.

Pótesküdték:

Iraul János háztulajdonos.
Kende Artur igazgató.
Grosz Miksa ügyvédi írnök.
Opreán Péter háztulajdonos.
Glück Károly háztulajdonos.
Ifj. Novotny Lajos vendéglős.
Mericskay Sándor borkereskedő.
Marek Samu háztulajdonos.
Petráss András háztulajdonos.
Gorzó Antal borkereskedő.

A kisorsolt esküdekről fölvetett jegyzéket átteszik Köller János esküdtbírói elnöknek, aki minden egyes esküdttel közölni fogja az esküdti ítékezésre való behívását.

Válság

a hegyaljai motorosnál.

Kotsis Lajos nyilatkozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 12.

Az aradhegyaljai motorosvasut igazgatóságában kiütött válság kulisszatitkai, — úgy látszik, — lassanként napfényre kerülnek. Természetesen, hogy pro és kontra egyoldalú megvilágításban. Ma a következő nyilatkozatot kaptuk a lemondott vezérigazgatótól.

Az „Aradi Közlöny” f. hó 10-iki számában „Válság a hegyaljai motorosnál” cím alatt egy hosszabb közlemény jelent meg, melyben az egyes igazgatóknál megejtett interjúk eredményei olvashatók. Miután azonban ezek az érdeklődő közönséget részben nem az igazságnak megfelelőleg tájékoztatják, kénytelen vagyok ezeket legjobb tudásom szerint kiigazítani.

A „Miért megy Kotsis?” című résznek szerzőjéről, a névtelenség fátyola alá huzódó igazgató urról le kell ezen fátyolt vonnom, hogy mindenki láthassa, hogy ez az ur Kepes Gyula dr.

A bekövetkezett válságnak tárgyi okai nem voltak. Egyes egyedül személyi okokból tört ki az, mert két hónap óta minden alkalmat felhasználtak bizonyos — nem aradi — igazgatók arra, hogy engem felmondásra kényszerítsenek s ez által Kepes Ferenc urnak helyet adhasanak. Tárgyi oka egyáltalán nem lehetett, mert a hegyaljai motoros üzemben ha fordultak is elő akadályok, ezen akadályokat — utalok az igazgatóság f. hó 8-án megtartott ülésén hozott határozatára — egyes egyedül az építési fővállalat idézte elő azzal, hogy köteles szállításaival megkéséssel, s így az üzem megnyitása után 3 hóval sincs még a társaság javító műhelye felszerelve és elkészítve, a motorok és kocsi-pótalkatrészei beszállítva, a pálya az engedélyezett 25⁰/₀₀ maximális emelkedései a kivitelben 34⁰/₀₀ kielégített részei az előírás szerint megkorrigálva s végül az engedélyokmány alapján előírt tartalék kavicsmennyisége kiszállítva. Ilyen hiányok

mellett nincs az a vasuti szakember ezen a földkerekségen, aki akadályok nélkül tudta volna a vasutat vezetni.

Az én vasuti szaktudományom hiánya nem volt ismeretlen az építési fővállalat előtt megválasztásom alkalmával s így ez sem képezhetette a válság okát, már csak az okból sem, mert az igazgatóságnál ma is alkalmazásban lévő 3 egyén mindegyike ezen szakismereteket legalább is oly mértékben bírja, mint aminő mértékben azt Kepes Ferenc urról állítják. Ami Kepes Gyula dr. ur azon nyilatkozatát illeti, hogy a vasut megnyitása alkalmával a vasutnak majdnem összes személyzete tájékozatlan és a vasuti szolgálatban járatlan volt, az egyszerűen nem felel meg a valóságnak. Ez nem más mint a névtelenség köpenye alá huzódó Kepes Gyula dr. vádja a m. kir. vasuti és hajózási főfelügyelőség ellen, mert a vasut megnyitására a főfelügyelőség a fenti eset fenforgása esetében kötelességszerűen nem adta volna meg az engedélyt. Talán a miatt takarózott Kepes Gyula dr. ur a névtelenség köpenyében, nehogy ezen, a kereskedelmi miniszterium közegei ellen emelt vádja, ugyanezen miniszteriumban eddigi népszerűsége, tekintélye és alig kellő mértékben értékelhető befolyásának terhére irassék?

Ami pedig a szakértő nagy keresését és végre megtalálását illeti, az egyáltalán nem sok fáradságot okozhatott, mert már a műtanrendőri bejárás — a nélkül, hogy hivatalosan meghívtam volna — résztvevő Kepes Ferenc ur is. Csakhamar ismételt lejtött, hogy Szijj Pál Máv. ellenőr urnak — ki vonalunknak forgalmi viszonyait akkor már 8 napja tanulmányozta volt — véleményét lejegyezze és ennek saját véleményeként Berlinbe való beterjesztése által érdemeket szerezzen. Tehát ő maga ajánkozott a csekély évi 10000 koronás állás betöltésére, s egyben — ha szakértelmének nem is — de élelmességének kellő tanujelét adta.

Kepes Gyula dr. ur azon rektifikációját, hogy neki Kepes Ferenc „ugyszólván csak névrokona” elfogadom, azon kijelentéssel, hogy részéről a tévedés csak az okból történt, mivel nekem Kepes Ferenc urat Kepes Gyula dr. ur úgy mutatta be: „Öcsém”. Egyébként Kepes Gyula dr. urnak Aradon lakó rokonait ma felkerestem, s tőlük azon felvilágosítást nyertem, hogy Kepes Gyula dr. és Kepes Ferenc urak tudomásuk szerint unokatestvérek. Tehát Kepes Gyula dr. ur szótárában az „ugyszólván csak névrokon” egyenlő az „unokatestvér”-rel.

Arad, 1907. március 12.

Teljes tisztelettel

Kotsis Lajos.

Baleset a Maroson.

A jégtáblák alatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 12.

Kicsibe mult, hogy az a szigorú tél, amely a hivatalos tavasz közeledténél ellenére még egyre tart, kettővel nem szaporította idei áldozatainak számát. Két fuvaros gazda, aki a Maros jegében bizva, átakart hajtani ra ta szekereivel, alig menthette meg életét a beszakadt jégtáblák közül.

A balesetről berzovai tudósítónk a következőket írja:

Tegnap reggel Fauer István kapruciai és Deszpa Vazul belotinci lakosok szekerekkel átakar:ak kelni a Maros jegén, hogy Berzovára menjenek. A folyó partjára érve ugyan látták, hogy a jég a partok közelében kissé meglazult, de mégis megbíztak a sima fehér jégtükrökben s ráhajtottak. Elsőnek Deszpa Vazul merészkedett a veszélyes utra, s amint később bebizonyosodott, ez a merészség mentette meg életét. Mikor Fauer István látta, hogy a jég megbírja Deszpa kocsiját, ő is nógatni kezdte gebéit és utána poroszkált.

Alig értek a Maros közepére, egyszerre csak megingott a jég s a következő percben hatalmas robajjal beszakadt. A fuvarosok borzasztó helyzetbe kerültek. A lovak eszeveszet-

ten kapálódtak, a kocsi sulya pedig huza lefelé a kétségbeesett állatokat, elannyira, hogy egy pillanat alatt a szekerek lovastól, kocsistól eltűntek a mélyben. Legelőbb Deszpa Vazulnak sikerült a borzalmas helyzetből kikászolódni, s nagy lélekjelenléttel kikapta bicikliját a csizmaszárából, s elvágta az istrángokat. Ezzel aztán nem csak a maga, de az egyik lova életét is megmentette, a melynek hátára felkapaszkodva, nagy keservesen partra vergődött.

Fauer István azonban sokkal rosszabb helyzetbe került. Őt ugyan egy pillanatra felvetette az ár, de a kocsit is kilóditotta alóla, s így lovai megmentésére még csak nem is gondolhatott. Ő maga is a jég alá került s az alatt uszva keresett menedéket. Szerencséjére mintegy 5-6 méternyi uszás után keze egy lék szélébe akadt, amelyen nagy kinnal kibujt, s torkaszakadtából segítségért kiabált. A közelben nem volt más, csak a megmenekült Deszpa, akinek alig lehetett kedve újra visszamenni a veszedelembé. De mégis megemberelte magát s ügygyel-bajjal kimentette Fauer Istvánt veszedelmes helyzetéből. A szekerek s Fauer lovai természetesen odavesztek.

Az arad-mezőkovácsházai kisvasut.

100,000 korona hozzájárulás.

Városatyák értekezlete.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 12.

A város törvényhatósági bizottságának tagjai Müller Károly elnökle alatt ma délután értekezletet tartottak, amelyen a holnapi közgyűlés sorrendjén szereplő tárgyakkal foglalkoztak. Az értekezlet legérdekesebb tárgyát az arad-mezőkovácsháza-orosházi kisvasut kérdése képezte. Jelen volt az értekezleten Sármezey Endre Acsev. igazgató is, aki a vasut érdekeltségének kérvényét a városhoz benyújtotta. Sármezey kifejtette a vicinális jelentőségét, amely a város közgazdasági viszonyainak előnyére válnék. Végül több kérdésben felvilágosítással szolgált.

Az érdekeltség tudvalevőleg 100,000 korona hozzájárulást kért a várostól. A közlekedésügyi bizottságnak az volt az álláspontja, hogy a város méltányolja a kérelmet, de kösse ki egyúttal, hogy a társaság közeletvámot tartozik fizetni. A tanács ezzel szemben azt javasolta a közgyűlésnek, hogy csak 60,000 korona hozzájárulást szavazzon meg, amennyiben a vasut nem jön be egészen a városba és a közeletvámmentséget adja meg. A mai értekezleten megjelent városatyák nem járultak a tanács javaslatához és amellet foglaltak állást, hogy a holnapi közgyűlésen a vasut társaság kérelmét támogatják.

A kérdéshez először Sármezey Endre szólott. Mindenekelőtt kijelentette, hogy ő nem személyes érdekből, hanem az Alföldi gazdasági vasut képviselőjében és mint aradi polgár nyújtotta be az érdekeltek kérvényét a városhoz. Kifejtette ezután, hogy milyen jelentős szerepet játszanak a vicinálisok a város fejlődésében. A kisvasut nemcsak azért fontos Aradra nézve, mert a vidék községeit kapcsolja a városhoz, hanem azért is, mert a vasut egész központi vezetése és személyzete Aradon lesz. Mindezeknél fogva a kisvasut létesítése sokkal fontosabb érdeke a városnak, mint más tervbe vett vicinális, mert ezek idővel az állam kezelésébe kerülnek. A kisvasut nem fog idegen befolyás alatt állani s így az anyagi és erkölcsi hasznát nagy részben a város fogja élvezni. Arra kéri a jelenlevőket, hogy a beadványt a közgyűlésen támogassák és a kért 100,000 korona törzsrészenyjegyzést minden kikötés nélkül szavazzák

meg. Azért kért a beadványban ennyit, mert a társaságnak ilyen összegre van szüksége. A várost nem akarja a társaság e kéréssel megterhelni. A vasut nincsen különös módon financírozva, ami abból is kitűnik, hogy a társaságnak csakis egynemű részvényei vannak. Még egyszer kéri a jelenlevőket, hogy a társaság kérelmét támogassák.

Magyari Ferenc nem értette a kérdés fontosságát s ezért nem is pártolta a vasutársaság kérelmét.

Varjassy Lajos polgármester, aki a tanácsülésen a 60,000 korona összegű törzsrészvényjegyzés mellett volt, kijelentette ezután, hogy eláll az álláspontjától, ha Sármezey kijelenti, hogy a 60,000 korona hozzájárulással a vasut fel nem építhető.

— A vasut létesítését a 60 vagy 100 ezer korona hozzájárulástól most nem tehetem függővé, mondta Sármezey. A hiányzó 40,000 koronát igyekezni fogok más uton megszerezni. Ha pedig ez nem sikerülne, akkor ismét csak a városhoz fordulnék, hogy adja meg a még hiányzó 40 ezer koronát, mert enélkül a vasutat nem lehet felépíteni.

Műlek Lajos dr., Reisinger Sándor és Révész Adolf szintén a kérelem támogatása mellett foglaltak állást. Végül az értekezleten megjelentek elhatározták, hogy a holnapi közgyűlésen támogatni fogják a vasutársaság kérelmét.

Utazás egy kép körül.

A város történelmi festménye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 12.

A holnapi közgyűlésen szóba fog kerülni az aradi utcai harc megfestésének kérdése is, ez a sajtóságos kérdés, amely akörül forog, hogy a festő, mint aki hivatalból bohém, köteles-e szerződési pontokat respektálni? A jogügyi bizottság szerint nem köteles: ráér bizonytalan számú esztendőnk múlva a határidőre kötött szerződést teljesíteni. A város tiszti ügyésze azonban másként vélekedik. Reicher Károly főügyész ugyanis nagy szakértelemmel kidolgozott véleményes jelentésében kifejti, hogy Ufferbach Jenő eljátszotta azt a jogát, hogy a várossal kötött szerződésből kifolyólag követeléseket támasszon.

A főügyész véleményének ez a része így hangzik:

Ezen tényállás alapján a következő véleményt terjesztem elő:

Arad sz. kir. város közönsége és Ufferbach Jenő tanár között 1904. évben feltételes szerződés jött létre. Ezen szerződés értelmében Aradváros közönsége egy történelmi festményt rendel 3000 korona vételárban Ufferbach Jenőtől. — kötelezettsége a festményre vonatkozólag csak akkor áll be, ha:

1. Ufferbach Jenő a festmény elkészítése céljából szükséges előtanulmányok folytatása végett egy évet Párisban tölt;

2. ha Ufferbach Jenő párisi tanulmányainak befejezése után a készítenő történelmi festményről szín- és rajzvázlatot készít és azt az illetékes fórumnak felülbírálás és elfogadás végett bemutatja, és végül

3. ha a festmény 3 év alatt, azaz 1907. évi december hó 10-ig elkészül, azt Ufferbach Jenő ezen időpontig az illetékes szakértő fórumnak bemutatja és ezen szakértő fórum a festményt művészi becscsel bírónak és értéke tekintetében elfogadhatónak találja.

Mindaddig, míg Ufferbach Jenő ezen három pontban foglalt kötelezettségének eleget nem tesz és illetve ezen három pontban foglalt feltételek be nem következnek, a város közönsége és illetve Ufferbach Jenő között végleges szerződés nem létesül. — jogok Ufferbach Jenő részéről, kötelezettségek a város közönsége részéről nem keletkeznek.

Ufferbach Jenő a felsorolt feltételek egyikét sem teljesítette, a művészeti előtanulmányokra szánt párisi utat meg nem tette, a rajz és színvázlatot az illetékes szakértő fórumnak ez ideig be nem mutatta és így a saját eljárás-

sával, illetve mulasztásával ő maga semmisítette meg a szerződés végleges létrejöttéhez megkívánt feltételeket, annyival is inkább, mert a feltételes szerződésben a képfestménynek az illetékes szakértő közegekhez megbírálás és el vagy el nem fogadás tekintetében leendő nyilatkozás végetti bemutatásra határidőül 1907. évi december hó 10-ik napja tűzött ki, mely időpontig sem az elmulasztott egy évi párisi utnak pótlása, annál kevésbé a rajz és színvázlatnak a tanulmányut befejezése után leendő bemutatása és ezt követőleg a kép elkészítése már meg nem történhetik.

Kétségtelen mindezek folytán, hogy a szerződés feltételeinek teljesítésében mulasztás kizárólag Ufferbach Jenőt terheli, ki is mulasztásával a végleges szerződés létrejöttének lehetőségét hiúsította meg.

Mint hogy pedig jogszabály az, hogy a szerződés teljesítésének elmulasztásában vétkes fél a másikkal szemben teljesítés iránti igényekkel fel nem léphet, a kötött feltételes szerződésből Ufferbach Jenő számára jogok, — a város közönségére nézve pedig kötelezettségek nem keletkeztek.

Ezek után a közgyűlés dolga, hogy ebben az ügyben döntsön s ne hagyja a halogató játkot tovább folytatni. Ufferbach Jenő köteles a képet ez év végéig elkészíteni. Ha nem teszi, pályázatot kell hirdetni. A festőt ezzel nem éri jogsérelem, hiszen pályázhatik ő is. De tengeri kigyót csinálni ebből az ügyből nem szabad.

Rakovszky sóhaja.

— Az obstrukció kezdetéhez. —

... Ez is gyönyörű tavasz! Micsoda fagyos hangulat! Szinte náthás lesz tőle az ember. Adjatok egy zsebkenőt!

Andrássy a királynál.

Az alkotmánybiztosítékok sorsa.

A felség hajthatatlan.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 12.

Néhány nappal ezelőtt Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a fővároshoz intézett leiratában kijelentette, hogy ő programjához hiven igenis meg fogja csinálni azokat az alkotmánybiztosítékokat, amelyek elejét veszik a közelmúltban előfordult törvénytelen ségeknek. Andrássy mint becsületes politikus komolyan hozzálátott nagy földadata teljesítéséhez és ma királyi kihallgatáson már előterjesztette az alkotmánybiztosítékokról szóló törvényjavaslatokat. A király azonban hir szerint hallani sem akar róluk és nagyon kétséges, hogy sikerül-e Andrássynak megvalósítani az ígért garanciális törvényeket.

A belügyminiszter bécsi utjáról az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Bécs, március 12. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter tegnap este Budapestre ideérkezett.

Bécs, március 12. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ma délelőtt 11 órakor külön kihallgatáson jelent meg ő felsége előtt és a tárcájába vágó ügyekről tett jelentést az uralkodónak.

Bécs, március 12. Andrássy Gyula mai audienciája másfél óráig tartott. A miniszter előterjesztette a legközelebb a Háznak benyújtandó alkotmánybiztosítékokról szóló törvényjavaslatokat.

A kihallgatás után Andrássy kijelentette az újságíróknak, hogy az audiencia részleteiről csak a holnapi minisztertanácson fog beszélni.

Budapest, március 12. Egy fővárosi estilap a következőket írja Andrássy mai kihallgatásáról:

A belügyminiszter három dologról tett előterjesztést:

1. a vármegyei pénztárak visszaállításáról;
2. a királyi biztosi intézmény megszüntetéséről;
3. a főispánok rendkívüli jogkörének megszüntetéséről.

Az első dolog ellen aggodalmi vannak a királynak, a másik kettőt pedig a felség egyáltalán nem akarja elfogadni.

Ruha nélkül.

★

Csevegés Miss Allannel.

Arad, március 12.

A meztelen csoda: Ah, jó estét. Tudtam, hogy eljön. No, foglaljon helyet.

— Beszélgetést akar velem folytatni? Helyes. Hát csevegjünk. Természetesen magának is az első kérdése az lesz, hogy hány éves vagyok?

— No, no. Nem olyan indiszkrét? Tudja erre már megvan nekem a határozott feleletem: olyan idős, mint a művészetem. Az pedig elég fiatal.

— Na látja. Tudtam, hogy ezzel a felelettel meglesz elégedve. Csak hogy nem mindenütt ilyen szerények az emberek. Képzelve csak, melőtt ide jöttem Nagyváradon léptem fel. Mikor odaérkeztem, első dolgom volt, hogy a rendőrségnél bejelentsem magam. Ráírtam tehát egy bejelentő-lapra „Maud Allan, Sanfrancisco.” A rendőrség erre felhívott, hogy az életkoromat is irjam meg, minthogy pedig ezt tenni nem akartam, újból s most már büntetés terhe alatt szólított fel. Erre nagymérgesen ráírtam, hogy hatvan éves vagyok. Azt hiszem, volt bennük annyi udvariasság, hogy nem hitték el. Különben illetőségem ellen is volt kifogásuk. Felhívtak ugyanis, hogy ne csak az országot, hanem a várost is nevezzem meg, ahová való vagyok. Nekik ugyilátzik Sanfrancisco egy ország.

— Nem csodálom, hogy nevet. En is nevetem ezen.

— Hogy hol tanultam és miből meritem a művészetemet? Ez paradox. A művészetet sem tanulni, sem meríteni nem lehet. Az ihlet.

— A koreografiám? Az érzelmek és gondolatok. Ezeket azután művészetemmel kidolgozom, mozgásaimmal, attitűljeimmel pedig kifejezésre juttatom úgy, hogy a közönség is megértse.

— Azt elhiszem, hogy tetszettem, hogy elváltak ragadtatva. De ez semmi. Hát még...

— Hogy táncolok-e mást is, mint görög táncokat és Salome álmát? Látja ez okos kérdés. Epen erről akarok beszélni. Mikor így egy-egy helyen megfordulok, igyekszem impressziókat szerezni, amelyeket azután kidolgozok és eltáncolok.

— Természetes, hogy itt is, a maguk városában különösen sok értéket találtam, amit feldolgozni érdemes.

— Ön bámul? Pedig nagyon egyszerű. Az én modelljeim eddig a muzeumokban felkutatott baszreliefek, ókori templomparkányok és híres festők, szobrászok táncoló nimfái voltak. A zeneszámot, de még az új kor művészeit is nehéz felkutatni. Egy Stuck, Böcklin, With sem kimeríthetetlen.

— Még mindig nem érti? Itt maguknál azonban nagyon sok olyan dolgot találtam, ami az ó-korra emlékeztet és amelyek mind nagyon hálás témák lesznek táncomhoz.

— No, csak hogy már érti.

— Mikor kerül rájuk a sor?

— Szóval a jövő programomat akarja tudni? Ha a mostani programot már mindenütt ismerik, akkor előbb is eltáncolom a belgrádi állapotokat, az orosz forradalmat, a leendő osztrák-olasz háborút, a

nemzetiségi képviselők obstrukcióját, a koalíció hazafiasságát, a szocializmust, a feminizmust, szóval az összes „izmus”okat, vagyis társadalmi problémákat . . .

— Vigyázzon! Még leesik a székről . . . Pedig ez semmi. Azután rákerül a sor a magyar irodalomra is. Eltáncolom a tudományos akadémiát, a budapesti színházak válságait, a fedáksárik művészetét, a vidéki színésznymort, a pozsonyi kulturacsdót, a Kondor-kabaret sikerét . . .

— Szent Isten! Milyen sápadt Ön? Nincs vaia mi baja? . . . Csak hogy magához tért.

— Hiszen most jön még csak a java: az aradi színműpályázat, a rendőrség nyugdíjgyesztülete, az aradi tüzerlaktanya, Kossuth szobor, vesztőhelymegváltás, vízvezeték, villanyos társaság, motoros igazgató-válság, lóvasut, vashid . . .

— Ah, Ön egészen átszelemül . . . Akkor megérdemli, hogy nézzen és lásson. Na ne szégyelje magát, csak nézzen ide bátrabban. Bátrabban, még bátrabban, hiszen nem is vagyok olyan meztelen.

— Na látja! Ez a kis huncut pókhálószővésű selyem-nadrág mennyi mindent eltakar. Es most csak azt szeretném tudni, hogy a közönség igazán keveselte ezt, vagy — sokalta? **Gog.**

HIREK

— **Mégis meglesz a magyar vezényszó.** Bécs-ből táviratozzák: A Bécsben megjelenő *Reichspost*, amely *Lueger* félhivatalos lapja, ma határozottan föntartja azt a hírt, hogy a király a magyar vezényleti nyelv mellett döntött. Ő felsége beleegyezett abba, hogy a kilences bizottság programján túl elvi nyilatkozat tétessék a magyar kommandónyelv jogosultsága mellett, amely nyilatkozattal a vezényleti nyelv kérdésének elintézését elhalaszthatónak vélik. A király elhatározása az osztrák kormány tudta és beleegyezése nélkül jött létre és hiábavaló volt Ferenc Ferdinánd erőlködése is, mert a király azt mondta, hogy ebben a kérdésben már a magyarok javára döntött.

— **Március 15 — nemzeti ünnep.** Budapest-ről sürgönyzik: A főváros közgyűlése elé holnap a következő indítvány kerül:

Mondja ki a főváros törvényhatósági közgyűlése, hogy március 15-ének nemzeti ünnepnappá való tétele tárgyában fölíratot intéz a képviselőházhoz.

Ez indítványnak bővebb megokolását fölöslegesnek tartjuk. Csupán utalunk arra, hogy március 15-ének mint nemzeti ünnepnek törvénybe iktatása évek óta országos közóhaj tárgyát képezi és véleményünk szerint Budapest polgárságának képvisellete akkor ünnepli meg legszebben március 15-ének, a sajtó felszabadulásának nagy napját, ha fölíratban sürgeti ennek a napnak nemzeti ünneppé való avatását.

Szilágyi Károly, Benedek János, Eötvös Károly, Schubert Sándor, Günther Béla, Gebhart Rezső, Székely Dezső dr., Müller József, Vázsonyi Vilmos, Reiner Ede dr., ifj. Holtzspach Nándor, Perl Soma dr., Bródy Ernő dr.

— **Minisztertanács a kiegyezés ügyében.** Budapest-ről táviratozzák: Ma délután minisztertanács volt, amelyen elhatározták, hogy a kiegyezési szakreferensek holnap megkezdik tanácskozásaikat és elkészítik a kiegyezési tárgyalásoknak anyagát, amelynek letárgyalására az osztrák miniszterek a jövő héten Budapestre érkeznek.

— **Hol lesz a harmadik egyetem?** Ez a kérdés foglalkoztatja Magyarországnak egy csapat vidéki városát. Nos: *Apponyi* Albert gróf ko-

lozsvári tartózkodása alkalmából, már magán-körben és nem nyilvánosságnak szánva, megjelölte a harmadik egyetem helyét. Ez pedig *Pozsony lesz.* A versengő városok tehát most már megkezdhetik a harcot a negyedik egyetemért, mert bizonyos, hogy a harmadik egyetemet Pozsony kapja meg.

— **Casimir-Périer meghalt.** Páris-ból táviratozzák: *Casimir-Périer* János, a francia köztársaság elnöke az éjjel 60 éves korában meghalt. *Casimir-Périer* 1847. nov. 8-án született Párisban. Unokája a juliusimonárkia híres miniszterének és fia az 1876-ban meghalt belügyminiszternek, *Périernek.* Jogot tanult és 1870—71-ben mint az Aube département nemzetőrségének kapitánya részt vett Páris védelmezésében. 1876-ban mint a republikánus párt tagja a képviselőházba lépett, s 1885-től fogva a budget-bizottság alelnöke volt. 1891-ben szenátornak választották, 1893. a budget-bizottság elnöke lett, dec. 1-én pedig Dupuy helyett *miniszterelnök.* Erről az állásáról azonban 1891. máj. 29-én lemondott, mire a kamara őt jun. 4-én elnökévé választotta. *Carnot* megöletése után a nemzetgyűlés jun. 27-én 423 szavazattal 1845-közül *Casimir-Périer*t a *köztársaság elnökének választotta.* A szocialista és részben a radikális képviselők azonban oly heves támadásokat intéztek ellene és különösen atyja ellen, kit uszarával és zsarolással vádoltak, hogy *Casimir-Périer* a Dupuy kabinet bukása után, a fölötti elkeseredésében, hogy az alkotmány keretén belül nem talált fegyvert az elnöki méltóság kellő védelmére, 1895. jan. 15-én *önként lemondott és a magánéletbe vonult.* Azóta csak egy ízben mondott politikai beszédet, melyben a köztársasági pártok egyetértésének szükségességét hangsúlyozta. Jóval lemondása után *Casimir-Périer* magán örben kijelentette, hogy a köztársasági elnöki székből való távozása a *Dreyfus-ügy miatt történt,* mert ő nem akarta elnöki tekintélyével fedezni azokat a hamisításokat, amelyeket a vezérkar *Dreyfus* bűnösségének kimutatása érdekében készített *Dreyfus* elítélése — 1894. december 22. — még az ő elnöksége alatt történt.

— **Házasság.** *Kürt* József aradi nagykereskedő március 24-én délelőtt fél tizenkét órakor kötházasságot az aradi izr templomban *Freud* Ilona kisaszonnyal, *Freud* Fülöp aradi nagykereskedő lányával.

— **A Polónyi-Lengyel ügy.** Budapest-ről táviratozzák: Abban a sajtópörben, amelyet *Polónyi Géza* volt igazságügyminiszter indított meg *Lengyel* Zoltán ellen rágalmozás miatt, *Lengyel* ma mellőzési indítványt terjesztett elő, a melyben kéri, hogy *Ruttkay* István és *Magyar* István vizsgálóbírókat a törvényszék ezen ügyben való elfogultságuk miatt mellőzze és az ügy továbbvitelével a törvényszék egy másik vizsgálóbíróját bizza meg. *Lengyel* terjedelmes beadványában részletesen elmondja azokat a szabálytalanságokat, amelyet a két vizsgálóbíró a vizsgálat vezetése alkalmával elkövetett s a melyekről a lapok annak idején több ízben megemlékeztek.

— **Szerencsétlenség a sineken.** *Gyaponyi* István, *Abelesz* Sámuel szegedi szállító kocsisa egy kocsi sört fuvarozott Szegedről Makóra. A kocsis már egészen közel járt Makóhoz, s mikor beesteledett, a Makó alatti Maros hidra ért. Szerencsétlenségére nem vette észre, hogy a motoros közeledik, s miután az utolsó pillanatban kitérni nem tudott, a motor teljes erejével neki szaladt a sörös kocsinak, s elütötte azt. *Gyaponyi* a lehető legszerencsétlenebbül a lovak közé bukott, a melyek megvadulva elragadták a kocsit s végig gázoltak gazdájukon. A motoros azonnal megállott, s az utasok nyújtották az első segélyt a szerencsétlenül járt embernek,

aki eszméletlenül terült el a földön. A súlyosan sérült kocsist egy külön szakaszban elhelyezték s bevitték a makói állomásra, a honnan a vármegyei kózkórházba szállították.

— **Supka Béla halála.** Tegnap este hat óra kor váratlanul elragadta a halál *Supka* Bélát, az aradi minoriták házfőnökét. Javakorában, 54 év terheivel a vállán szállt sirba ez a derék, munkás életű szerzetes, akit környezete atyai jószíve miatt mindenkor szinte a bálványozásig szeretett. *Supka* Béla már régebb óta betegeskedett. Kezelő orvosa véredényeinek elmeszesedését konstataálta rajta s azon volt, hogy amennyire lehet, enyhítse betege fájdalmait és meggyógyítsa. Többször ágyba is döntötte a kór, de az erős lelkületű és szívós természetű pap ahogy csak lehetett felkelt s elvégezte a reá bízott ügyeket. Állapotában néhány hét óta javulás állott be s ez visszaadta teljes életkedvét. Tegnap délután a rendház rendes havi ülésén is részt vett s beszámolt a múlt havi gazdálkodásról. Előterjesztései közben lepte meg a halál. Szívszélhűdés érte s néhány pillanatnyi szenvedés után meghalt. *Supka* Béla 1853-ban Tatán született. 1872-ben a minoriták miskolci rendházába lépett, a hol 1876-ban áldozó pappá szentelték. Áldozórárrá szenteltetvén Nyirbátorra pályázott a kápláni állásért, s el is nyerte azt. Innen Szegedre került, mint főkáplán s ez állomását csak akkor hagyta el, mikor 1885-ben az egri rendházhoz került házfőnöki minőségben. Nyolc évet töltött itt egyfolytában, míg 1893-ban Aradon elnyerte a főkápláni állást. Aradról Kézdivásárhelyre, majd Kolozsvárra helyezték át házfőnöként míg végre 1901-ben újra Aradra került s a minorita rendházban házfőnöki tisztet viselt halála napjáig. Aradi működésének legnevezetesebb momentuma az új minorita templom létesítése, amely *Csák* Czirjek dr. rendfőnökön kívül neki köszönhető legtöbbször. Az elhunyt házfőnököt ma helyezték ideiglenes ravatalra a rend könyvtárszobájában, ahonnan szerdán reggel a templom hajójába viszik a koporsót és diszes katafalkra állítják. Holnap d. e. 11 órakor praesente cadavere engesztelő szent mise áldozatot mutatnak be érte, délután 8 órakor pedig megtartják a temetést, amelyen a gyászszertartási funkciókat *Szathmáry* Gejza pécskai kerületi esperes fogja végezni.

— **Arad Temesvárott.** A temesvári kiállítás résztvevő aradiak munkáiról a temesvári lapok meleg és dicsérő szavakban emlékeznek meg. A Délmagyarországi Közlöny a következőket írja:

Külön teremben szerepel *Arad kiállítása is.* Erről csak feltétlen elismeréssel emlékezhetünk meg. Az izlésnek rendkívüli finomsága jellemzi az ott látható munkákat, amelyeknek rajza, színe előkelően deczens. Bőrégetései valóban kitűnőek. Szépek a bársonygetések is. A csipkék és csipkelegyezők művészi értékét a kiállítás nagyszámú látogatói hasonlóképpen elismerték. A női ipariskola kollektív kiállításában az aranyhímzések, csipkék és fehérvarrások izlés és csín tekintetében vetekszenek egymással. Külön kell említenünk az árvaházi munkákat (játékszerek és topográfiai készítmények), amelyek a tanítók sikeres fáradozását dicsérik.

— **Borzalmas dráma.** *Bécsből* táviratozzák. Megrendítő családi dráma folyt le Bécsben, a második kerületben. Tegnapelőtt meghalt egy *Schönberger* Miksa nevű vagyonos bankbizományos. *Schönberger* feleségével és fiával vacsoránál ült, amikor szélhűdéstől sújtva holtan rogyott össze. Holttestét tegnap este szállították el a lakásból. Özvegye és 19 éves technikus fia az éj folyamán borzasztó tette határozta el magukat. A fiu három revolver-lövessel *agyontöltte anyját, ezután önmagát lölte föbe.*

Ugy látszik, hogy közös elhatározással váltak meg az élettől.

— **Légberepült hajó.** Toulon-ból telefonon jelentik, hogy ott egy sűrített levegővel telt torpedó explodált és ennélfogva a *Véna* nevű pánccelos hajó a levegőbe röpült. — Később jelentik, hogy a robbanás oly heves volt, hogy a hajódarabok és hullarészek ötszáz méterre estek. A hajón 698 ember volt — A halottak száma nincs megállapítva, de valószínűleg több mint száz, köztük a tengernagy, *Nanceron* is. Thomson miniszterelnök még az éj folyamán Toulonba utazott.

— **Halálos végű pisztolypárbaj.** Berlin-ből táviratozzák: A 92. gyalogezrednek *Parken* nevű századosa ma egy Berlin melletti erdőben pisztolypárbajt vívott egy gyógyszerészszel. A második golyóváltásnál *Parken* össze-rogyott és pár perc múlva meghalt.

— **Nincs pardon!** Szegény Voigt suszter-ről, akit most öt évig lesz fegyenc, amiért egy napig köpenicki kapitány volt, most már hallgat a krónika. A világ, amely annyit kacagott a műkedvelő kapitány zseniális csinján, a hálátlan világ talán nem is gondol már a börtönté dugott szegény öreg csirkefogóra. Csak egy kis német kulturregyletnek jutott eszébe a rab kapitány. Fölvetették azt a kérdést, vajon sikerrel járna-e, ha a kapitány érdekében kegyelmi kérvényt nyújtanának be. Az egylet érdeklődött az államügyésznél ebben az ügyben, de ott ezt a választ kapta:

— Hiábavaló fáradság!

Az Imperátor Rex nem tűrné, hogy megkegyelmezzenek annak a bűnösnek, aki csufot mert üzni az ő hatalmas hadseregével...

— **Öngyilkos számellenőr.** Budapest-ről táviratozzák: *Szekely Gyula* pénzügyminiszteri számellenőr ma reggel lakása ablakán fölakasztotta magát.

— **Ismeretterjesztő előadások.** Az aradi kir. főgimnázium diszertmében a harmadik ismeretterjesztő előadást folyó hó 13-án, szerdán délután tartja Kisfalusi István tanár „A sejt, mint a növényi szervezet alkotó eleme” címen. Az előadás díjtalan s kezdete háromnegyed 6 órakor lesz. Ezután is felhívjuk rá az érdeklődő közönség figyelmét.

— **A befolyásos Lázár.** Kardos Izsó dr. makói ügyvéd ma este a következő nyilatkozatot küldte be hozzánk:

Az *Aradi Közlöny* folyó hó 12-iki számában *A befolyásos Lázár* című közleményre vonatkozólag ki kell jelentenem, hogy aki az *Aradi Közlöny*-nek azt a tudósítást küldötte, a személyemre és a dolognak engem illető részére nézve teljesen tájékozatlanul adta elő a tényállást. Én ugyanis *Iritz Mór* dr. makói ügyvéd ellen két rendbeli rágalmazási pört folytattam. Az egyikben *Iritzet* jogerősen 200 korona pénzbüntetésre ítélték, a másikban pedig nem azon indokból mentették fel, mert állításait igazolni tudta, hanem mert a bíróság nem találta meg a rágalmazás ismérveit abban a kitételben, hogy én állítólag nem bírtam elszámolni a reám bízott pénzekkel. Hogy ezt az ítéletet a törvényszék megváltoztatja, több mint bizonyos. Makó, 1907. március 12. *Kardos Izsó dr.*

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Aradi Polgári Takarékpénztár az Aradi Polgári Betegsegélyző és Temetkezési egyesület pénztárának gyarapítására 20 koronát adományozott, amelyért ezután is a leghálásabb köszönetét fejezi ki *Dengel János* egyesületi elnök.

— **Birtokcsere.** Az aradi kir. törvényszék telexkönyvébe az elmúlt héten a következő tulajdonjogi változásokat jegyezték fel: *Kovács József* és neje *Neumann Mária* eladják az aradi 1282 sz. tjkvben felvett *Sarkad* Határ-utca 10 sz. házat 5100 K.-ért *Jukl Károlynak*. — Az Aradmegyei takarékpénztár eladja az aradi 5309 sz. tjkvben felvett *Radnai-ut* 5 sz. házat 25000 K.-ért *Kotilla József* és neje *Kracht Annának*.

— **Szabó-fele pármái ibo yaszappan** a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes ibolyaillata s bőri

puhító, tőde hatása olyan, hogy egyetlen külföldszappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla pipereszappan-gyáros Miskolcon. Darabja 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Aradon kapható *Vojtek* és *Weisz* droguériájában, *Földes K.*, *Ring L.*, *Rozsnyay M.*, *Hajós, Vojtek, Berger* és *Krebsz* gyógyszerészeknél, *Brunner Béla*, *Guttman* és *Berger*, *Glück Dezső* kereskedőknél. Az országos hírű *Szabó-fele* gyermekszappant az anyák figyelmébe ajánljuk. 476

— **Praeservatív** ideális legjobb minőségben *Vojtek* és *Weisz*nál. 201

A gyomor lázít.

Egy nyomorgó rendőr büntetése.

Nyolc napi fogház a kilépésért.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, március 12.

A megsértett jogrend helyreállításáért, hivatalos hatalommal való visszaélés címén az aradi járásbíró ma nyolc napi fogházra ítélte *Páger* Károlyt volt aradi közrendőrt, mert ez nem várta meg, amíg csekély fegyelmi vétségért kirugják vagy kiszekirozzák, hanem megelégtében a rendőrnymort, fölmondás nélkül hagyta oda a szolgálatot.

Az eset részletei ismeretesek. *Páger* tavaly október óta ideiglenes minőségben alkalmazott másodosztályú közrendőr volt. Mint ilyen, hivatali esküt tett és kifogástalanul teljesítette a fáradságos szolgálatot, amiért havi fizetésül 56 koronát kapott. Rendőri alkalmaztatása óta felesége állandóan porlekedett vele, hogy a fizetésből nem tudnak megélni és *Páger* jobban tenné ha levetné az uniformist és ismét napszámosnak menne, mert a 27 éves erős ember így olyan keresethez jut, amelyből legalább tisztességesen meg tudnak élni. De *Páger* csak megmaradt rendőrnek és nem hallgatott a feleségére, aki egy csöppet sem tartotta meg tisztelőnek, hogy neki magasabb közérdekből nyomorognia kell és aki ezért egy szép napon elhagyta az urát és apró gyermekével együtt visszament szülei házába.

Páger most már látta, hogy a dolognak fele sem tréfa és neki választania kell egyfelől a cifra rendőri nyomor és másfelől a családi boldogsága között. A választás természetesen nem esett nehezére, mert rövidesen elhatározta, hogy kilép a városi hermandad kötelékéből és a felesége után megy. Elhatározását február hó 28-án tette változtatta. Aznap délután 4 órától 8 óráig még szolgálatban volt. Este azután elment a sógorához és ahelyett, hogy éjjelkor ismét szolgálatba állott volna, lefeküdt aludni. Másnap reggel 9 órakor civilbe öltözve, hóna alatt a rendőri uniformissal beállított *Moldován* Ödön rendőrhadnagyhoz és bejelentette neki, hogy nem szolgál tovább.

A rendőrhadnagy szobájában véletlenül ott volt *Sarlot* Domokos főkapitány is, akit módfelett meglepett és boszantott a rendőrnek ez a brevi manu eljárása. Föl is szólította *Páger*t, hogy folytassa a szolgálatot és mikor e fölhívása eredménytelen maradt, hamarosan igen energikus lépésre határozta magát. Az ókor történelméből visszaemlékezett arra, hogy a perzsa szatrapák a *Páger*éhoz hasonló esetekben vagy lefejezték vagy legalább is lecsukták a *Páger*eket. *Sarlot* hát az ázsiai precedensre támaszkodva, szintén letartóztatta a szolgálatból kilépő rendőrt és átkísértette az aradi járásbíróhoz. Itt azonban *Révay* Kálmán albiró nem respektálta az ókori perzsa jogszolgáltatásból merített analógiát, hanem szabadon bocsátotta *Páger*t, azzal az indokolással, hogy az elkövetett vétségért csekély büntetés jár, amely nem teszi megokolttá az előzetes fogvatartást.

Hivatalos hatalommal való visszaélés címen azután megindult az eljárás *Páger* ellen, akit a ma megtartott tárgyaláson vont felelősségre az aradi járásbíró. A volt rendőr kihallgatása során elmondta, hogy a nyomor és feleségének elhagyása vitte rá a szolgálatból való kilépésre.

— Elég volt öt hónapig nyomorogni, — mondotta, — két kezem munkája után mint napszámos többet keresek annál a szegénytelen rendőri fizetésnél.

A bíróság tanuként kihallgatta *Sarlot* Domokos főkapitányt és *Moldován* Ödön rendőrhadnagyot is. *Sarlot* azt vallotta, hogy rendszert 30 napi fölmondást követelnek a rendőrtől, de sokszor 8 nap múlva is elengedik őket.

Beismerését és büntetlen előéletét enyhítő körülményekül véve, a bíróság *Páger*t hivatali hatalommal való visszaélés vétsége miatt a büntetőtörvénykönyv 480. és 484. szakasza alapján egy heti fogházra és politikai jogainak egy évi fölfüggesztésére ítélte *Páger*t.

Az elítélt megnyugodott az ítéletben és kérte, hogy vezessék a fogházba, mert nyomban meg akarja kezdeni a büntetését. Ezt a kérelmét természetesen teljesítették.

Nem emelünk!

A színház és a közönség.

Az elutasított Szendrey.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, március 12.

Szendrey Mihály szinigazgató beadványt intézett a szinügyi bizottsághoz, hogy *Blaha* Lujza, *Németh* József és *Jászay* Mari vendégfellepései alkalmával a színházi helyáraknak harminc százalékkal való felemelését engedélyezze. A szinügyi bizottság *Varjassy* Lajos polgármester elnöklete alatt ma délután megtartott ülésén foglalkozott a beadvánnyal és többek felszólalása után a közönség érdekeire való hivatkozással a kérelem teljesítését megtagadta. Az ülés lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

Varjassy Lajos polgármester felolvasta *Szendrey* szinigazgató beadványát. Majd *Müller* Károly szólalt fel és ama véleményének adott kifejezést, hogy a szinigazgatónak nem szabad a vendégszereplések alkalmával a közönség finansziális támogatását tulságosan igénybe venni. A közönség nincsen megelégedve a színháznak ilyen vezetésével és ebben az irányban számtalan panasz merült fel. Nem szabad odáig menni, hogy a közönség elkeseredése más irányban jusson kifejezésre. Nem helyesli, hogy minden kivételes alkalommal a színházban fel-emelt helyárak legyenek. Figyelmébe ajánlja az igazgatónak, hogy ritkán alkalmazza a helyárfelemelést, mert azzal elidegeníti a közönséget a színházról. Mindezeket csak általánosságban mondja, a jövőre való tekintetből.

Stauber József indokoltan tartaná a szinigazgató kérelmét, ha anyagi zavarokkal küzdene. A színház azonban mindig zsufolásig telve van s így nincsen a szinigazgatónak alapja, hogy minden vendégfellepés alkalmával a helyárak felemelését kérje. Áttért ezután a szintársulat hiányaira. *Nyáray* Antalt a szinigazgató elbocsátotta, holott visszatarthatta volna, mert *Nyáray*nak virágvasárnapig szólt a szerződése. Minthogy az igazgató távozni engedte *Nyáray*t, kötelessége lett volna helyettesről gondoskodnia. Hivatkozik a Vig özvegy legutóbbi előadására, amelynek alkalmával érezhető volt *Nyáray* hiánya. Ismételtelen kijelenti,

hogyan a szinigazgató kérelme nem méltányos és arra kéri a bizottságot, hogy a közönség érdekét szem előtt tartva, feleljen meg a köteletségének.

A szinigazgató kérelmét *Mariházy* Miklós helyettes igazgató indokolta azzal, hogy ha Szendrey a bérlétszünetre nem hoz vendégszereplőket, akkor a színház üres. Az igazgatót kényszerhelyzet vezérli, amikor fővárosi művészeket szerződött vendégszereplésre. A fővárosi vendégeknél pedig annyira magas igényeik vannak, hogy Szendrey csak akkor elégítheti ki azokat, ha a közönség támogatja őt ebben. Végül bejelenti, hogy az eltávozott Nyáray helyét a szinigazgató *Leővey* Leóval tölti be.

Varjassy Lajos polgármesternek az a meggyőződése, hogy a szinigazgatónak nyújtani kell valamit a közönségnek ama támogatás ellenértékéül, amelyet a közönség a színház irányában tanúsít. Nem helyesli, hogy a szinigazgató a szezon végén nagyobb anyagi áldozatokra bírja a közönséget. Azt javasolja, hogy a bizottság ne teljesítse a szinigazgató kérelmét, mert felemelt helyárak nélkül is szerződheteti vendégfellépésre a fővárosi művészeket.

A bizottság az elhangzott indokok alapján Szendrey szinigazgató kérelmét *elutasította*.

Jelen voltak: *Varjassy* Lajos polgármester, *Angel* István dr., *Andrényi* Károly, *Kabdebó* János dr., *Mandl* Vilmos dr., *Mariházy* Miklós, *Mülek* Lajos dr., *Reicher* Károly, *Sarlot* Domokos, *Stauber* József.

Az aradi vonal beruházásai.

Kossuth Ferenc törvényjavaslata.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 12.

A képviselőház mai ülésén *Kossuth* Ferenc beterveztette a 90 millió vasuti beruházásokról szóló törvényjavaslatot, amelynek indoklásában a szajol—arad—tövisi vonalon ez évben történendő építkezésekről a következőket mondja:

A szajol—arad—tövisi vonalon a forgalom állandóan emelkedik és időnként oly jelentékeny, hogy annak rendes ellátása a mai berendezések mellett akadályokkal jár, amiért a vonatok teljesítő képessége fokozandó. Az 1906. év utolsó négy hónapjában a szolnok—aradi vonalrészén naponta 14—28 tehervonat és 1—4 másodrészes közlekedett és 7000—17000 tonna elegyet továbbított. Az arad—piskii vonalon pedig naponta 12—26 tehervonat és 1—4 másodrészes közlekedett és 7000—19800 tonna elegyet továbbított.

A szajol—aradi vonal nagy forgalmának akadálytalan lebonyolítását nagy mértékben meggátolja, hogy a legtöbb állomáson elégtelen a vágányok hossza az ott közlekedő két-száz tengelyű vonatok találkozásának fogadására és hogy a vonattalálkozások érdekében ilyen hosszú vonatok a legtöbb állomáson megosztással, némely állomáson pedig onnan elágazó helyi érdekű vasutakra való kitolással helyezhetők el. Ez nemcsak nagy idővesztéssel jár, hanem sok esetben vonattorlódásokat és késéseket idéz elő, és a forgalom biztonságának veszélyeztetésével jár.

Hogy eme nehézségek megszűnjenek, a forgalom pontosan lebonyolítható és minden állomáson legalább egy 200 tengelyes tehervonat elhelyezhető legyen, a vonalokon levő állomás vágányainak meghosszabbítása és a berendezések kiegészítése is okvetlenül szükséges. Ezzel azonban a nehézségek még nem lesznek teljesen elhárítva. A szolnok—aradi vonalon ugyanis még 22 kilométer hosszú állomási közők is vannak, amelyek a forgalomra fölötte békítőlag hatnak. Nagy állomási közők, forgalmi kitérők beiktatása útján megrövidítendő.

Az arad—piskii vonalon levő nagy állomási közők és a rövid állomási vágányzatok akadályozzák a vonalszakaszon a forgalom

rendes lebonyolítását. Itt is nagy állomási közőkben forgalmi kitérők iktatandók be.

A tervbe vett kiegészítések segítségével a második vágány építésétől, amely tetemes költséggel jár, még ellehet tekinteni. A jelzett munkákra 1 millió 970 ezer korona szükséges, amely költségből az 1907-ik évre 940.000 korona csupán a szén szállítás biztosítására szolgáló építkezésekre esik.

A javaslatban a miniszter — amint azt már régebben megírtuk — fölhatalmazást kér 60 millió korona áru kocsik beszerzésére és 80.900.000 korona értékű építkezésekre. A kocsirendelés 900 személykocsi, 85 személyvonati kalauzkocsi, 4000 különféle teherkocsi, 173 mozdony és 1000 darab ponyva között oszlik meg.

Elő-közgyűlés.

Gyors kikészítés.

A szorgalmas városatyák.

Arad, március 12.

Schopenhauerre ráfogták a rágalmozó nyelvek, hogy tőle származik ez a mondás:

— A közgyűlésre kerülő dolgok csak akkor érnek valamit, ha előzőleg kellően elő-, ki- és megkésztik őket.

Eláruljuk, hogy ezt a mély igazságot magába foglaló axiómát nem Schopenhauer, hanem *Mülek* Lajos dr. mondta anno dacummal, amikor még összehívogatta a törvényhatósági tagokat előkészíteni. És ebben tökéletesen igaza volt, amit a közelmúltban megtartott közgyűlések igazolnak. Ma délután is volt egy előkészítő értekezlet, amelyen *Müller* Károly elnökölt. Konstatálhatjuk, hogy a város dolgait előkészítették annak rendje és módja szerint. Az értekezlet sorrendjét szigorúan betartjuk az alábbiakban.

(A szorgalmas diák.)

Egészen az elején kezdjük. A szinügyi bizottság még javában csepülte Szendreyt, amiért ismét felakarja emelni a helyárakat, amikor megjelent a teremben *Odray* Antal. Korán, sőt nagyon korán jött s így a közmondás szerint aranyat kellett volna lennie. E helyett pedig egy bizottságot lelt a teremben, a szinügyek bizottságát. A szorgalmas *Odray* leült és várt és még mindig várt. Szendreyvel azonban sehogysem akartak végezni. Ezalatt *Odray* megunt a várakozást és elgondolta, milyen dicsőretet fog kapni a polgármester-tanár urtól, amiért annyira szorgalmas, hogy nem csak azt a tantárgyat hallgatja, amire beiratkozott, hanem azt is, ami reá nézve nem kötelező. *Odray* bácsi a szemeszter végén: a törvényhatósági bizottsági mandátum lejártával bizonyára ezt a klasszifikációt kapja bizonyítványában:

— Szorgalmas hallgató volt.

(A napirend.)

A szinügyi bizottság végre mégis végzett Szendreyvel is, a kérvényével is és eltávozott, hogy átengedje a termet az előkészítő városatyáknak. Lassankint gyülekeztek a diákok és a kályha mellett melegedtek. Az egyik a körmére fujva konstatálta:

— Brr, de hideg van!

Müller Károly ezalatt leült az elnöki székbe. Mellette jobbról *Varjassy* polgármester, balján *Sármezey* Endre, aki vendég. Mellette egy másik vendég: *Schoór* Lajos. Oket csak a kisvasut ügye vonzotta az értekezletre. Nemsokára el is távoztak. *Müller* mellett egy hely üres maradt.

— Lajos gyere mellém, invitálta *Müller* Mülek Lajos dr.-t. Te leszel az előadó, ugyis értesz ehhez.

Es *Mülek* előadta az előadni valókat. A vagongyár telket akar . . .

— Megadjuk! hangzott mindenfelől.

A *perjamosi* vasut törzsrészenyjegyzést . . .

— Megadjuk!

A *marosvidéki* vasut . . .

— Nem adjuk meg!

— Legalább helyezük kilátásba, ha a vasut igazgatósága Aradon lesz, mondta a polgármester.

Mülek dr. tovább adott elő . . . A rendőrség 10% drágasági pótlék . . . A többi fizetésemelési kérvények a harmas bizottság elé . . . A papírgyár . . . Az idegen-forgalom . . . A bérkocsik szaporítása . . . stb. stb.

(Egy kis adó ügy.)

Simán, csendesen folyt le minden, mint a *Marosvize*.

— Ez nem mehet így sokáig! gondolták egyesek. Hiszen nem készítünk így elő semmit.

A takarékpénztárak betétjei után kivetendő pótdadó . . . Na most! Végre egy tárgy. A polgármesterek kongresszusán hozták az indítványt, hogy fel kell irni a képviselőházhoz, hogy törölje el azt a törvényt, amely ennek az adónak kivetését tiltja.

— Ez egy hipokrita indítvány! jelenti ki *Révész* Adolf. A szegény ember fogja ennek megadni az árát, mert drágábban kapja a pénzt.

— Ugy van! Igaz! hangzott minden oldalról.

A polgármester azonban nincsen ezen a véleményen. Fel is fog szólalni a közgyűlésen, amint kijelentette. A vitát *Müller* azzal zárta be, hogy térjenek napirendre a dolog felett és ne biztassák a kormányt, hogy újabb adót szedjen.

— Fizessen a vagyonos osztály! — kiáltja *Szalay* Arnold dr.

— Könnyű neki, vélekedik *Weiler* Rezső. O gazdag szegény. De mit csináljanak a szegény gazdagok? . . .

(Még egy kép ügy.)

Most jött a sláger, hogy ne mondjuk: a bomba. A kis történelmi festmény, amely még nincsen. Pedig a város három éve várja, hogy *Ufferbach* rajztanár elkészítse. Eddig se színvázlatot, se képet nem láttak a városatyák. A jogügyi bizottságot pedig megbizta a múlt közgyűlés, hogy állapítsa meg a városnak és *Ufferbach*nak jogait. A jogok bizottsága azonban az *Eh ráérünk arra még* állásponjtára helyezkedve újabb két évi terminust adott a tanárnak. *Stauber* József ebbe nem nyugodott meg.

— A szerződést fölületesen kötötték meg, mondta, mert nincsen benne, hogy *Ufferbach* mikor mutassa be a színvázlatot. Ilyen körülmények között a város még pár évig is várhat. A 3 évi terminus decemberben lejár. Ha nincs kész addig a kép, írjunk ki pályázatot. Vegyen benne *Ufferbach* is részt. Ha megnyeri a pályadíjat, én zenekarral fogadom.

— Igaz! Ugy van! hangzott fel kórusban. Majd megmutatjuk a közgyűlésen.

De azt már nem mondták meg, hogy mit mutatnak meg? Azt-e, hogy üdvözlő zenekarral fogadják a kép ügyét, vagy pedig, hogy elhúzzák-e *Ufferbach-Ripp* nótáját? . . .

Kár.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szerda: A kornevillei harangok, operette. (Bérlés A.)

Csütörtök: Szívem, vigjáték. (Bérlés B.)

Péntek: Ocskay brigadéros, színmű. Diszelsadás. (Bérlés C.)

Szombat: Deryné ifiasszony, színmű. *Jonny* Lillian szerpentin táncosnő (színpad víz alatt) fölépte. (Bérlés A.)

Vasárnap: Déltűn: A drótostót, operette. E te: Az éjjeli menedékhely, dráma. *Jonny* Lillian szerpentin táncosnő (színpad víz alatt) fölépte. (B. bérlétszünet.)

* **Március idusa a színházban.** A szabadság nagy napiát az aradi színtársulat is megünnepeli. **Március 15-ikén** este *diszelsadás* lesz a színházban s előadják *Herczeg* Ferenc történelmi színművét, az *Ocskay brigadéros*t, mely az idén még nem került műsorra.

* **Bácsné bucsuja.** Egy nagy művésznő, *Bácsné Maár* Julia, mond legközelebb bucsut a színpad festett világának s annak a sok-sok színes illúzióknak, mely a művészet varázsos útját körüllebegi. **Március 23-án** lép utoljára a deszkákra *Bácsné* s mond bucsut az aradi kö-

zönségnek, amely mindig nagybecsülte hatalmas tehetségét s az elismerés legszebb babérait juttatta neki egész pályáján át. A távozó művész Klapp Mihály klasszikus vígjátékában, a *Rosenkranz és Gildenszternben* lép fel utoljára, amelyben kitűnő szerepe van. Tisztelői nagy ovációkban szándékoznak részesíteni Bácsnét.

* **Vendégszereplés.** A jövő hét folyamán színrekerülő Zsidónó című operában érdekes vendégszereplés lesz. Ez alkalommal ugyanis fellép *Yiraszek* Ilonka, aki igen értékes tehetség s e mellett féligmeddig aradi leány. Nagyatya neves építőmester volt Aradon, nagybátyja, Yiraszek Lajos s a többi atyafisága is mind aradiak. Budapesten már többször fellépett, még pedig kedvező eredménnyel.

A szófiai merénylet.

Ujabb részletek.

Gyilkosság — politikából.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 12.

A politikai gyilkosságok földjén, a Balkánállamokban történt merényletek sorába méltóan illeszkedik az a gaztett, melyet tegnap követett el egy elvakult fiatalember, Petkow bolgár miniszterelnök ellen. A legutóbbi szófiai diákzavargások adták az indító okot ehhez a gyilkossághoz, mely csak azt bizonyítja, hogy a Balkán tulságosan közel van Oroszországhoz is, Ázsiához is.

Mai távirataink:

A merénylet lefolyása.

Szófia, márc. 12. A miniszterelnök ellen elkövetett merénylet egyik szemtanuja a következőket mondotta el:

Petkow miniszterelnök délután 5 óra tájban Sawow hadügyminiszter, Genadiew kereskedelmi miniszter és Pajakow pénzügyminiszter társaságában a város déli részében fekvő Boris-parkban tett sétájáról tért vissza. A város felé vezető sétányon a miniszterelnököt egy fiatal ember revolverrel megtámadta. Az első lövés Genadiew kereskedelmi miniszter karját találta, a második Petkowitzt felső vállán találta, a többi lövések nem találtak. Petkow egy arra menő kocsira akart ülni, a kocsiban azonban eszméletét veszítette és *utközben meghalt*. Ugy látszik, hogy a lövés a miniszterelnök szívére érte. A tettes — egy Petrow nevű elbocsátott hivatalnok, — el akart menekülni, azonban egy *Constancio* nevű arra járó testőrhadnagy *ki-vont karddal utját állotta* és két odasiető rendőr segítségével letartóztatta. A Petkow állandó kíséretében lévő rendőr revolverrel lőtt a merénylő után, de nem találta. Genadiew kereskedelmi miniszter sebe veszélytelennek látszik. Én azt hiszem, hogy Genadiew ellen irányuló személyes bosszúból történt a merénylet, amelynek a miniszterelnök esett áldozatul.

Egy másik verzió szerint a tettesnek társai is voltak a merénylet elkövetésében, a kik azonban elmenekültek.

Szófia, márc. 12. A Petkow miniszterelnök ellen elkövetett merénylet után a miniszterek azonnal tanácskozásra gyűltek egybe. Stan-csiow külügyminiszter a miniszterelnökséget és ideiglenesen a közmunkaügyi tárcát és a szerencsére csak könnyebben sebesült kereskedelmi miniszter ideiglenesen a külügyi tárcát vette át. Genadiew a gyilkost, aki egész közelről lövöldözött revolveréből megsebesítette. *Constantinow* (és nem Konstantio) lovassági tiszt, aki véletlenül tanuja volt a merényletnek, kardjával megsebesítette a merénylőt és a re-

volvert kiütötte a kezéből. A gyilkos revolverét tegnap vásárolta 16 frankért. A gyilkosság hírére óriási néptömeg csoportosult Petkow háza előtt és ott hosszú ideig tiszteletteljes csendben állott. Genadiew miniszterhez késő estig látogatók érkeztek, akik szerencsés megmenekülése alkalmából üdvözölték. A városban a nyugalom teljes, a kormány mindazonáltal katonaságot bocsátott a rendőrprefektus rendelkezésére. A kamarát ma délelőttre rendkívüli ülészsakra hívták egybe.

Politikai okok.

Szófia, márc. 12. Ma éjjel több egyént letartóztattak, akiket azzal gyanúsítanak, hogy részük volt a Petkow ellen elkövetett merényletben. Az ügyész azt hiszi, hogy politikai bűntettől van szó.

Szófia, márc. 12. A szobranje üléseit Petkow temetéséig fölfüggesztették. Genadiew kereskedelmi miniszter elmondta a szobranjében, miként folyt le a merénylet. Ezután azt mondta, hogy a kormány nem fél a merénylőktől és tovább is az eddigi energiával fog eljárni.

Belgrád, márc. 12. Belgrádba az első jelentés éjjel érkezett. Az első hirt Rizow bolgár ügyvivő kapta, aki nyomban értesítette Pasics szerb miniszterelnököt. Pasics már az ágyban volt, de rögtön felöltözködött és a konakba sietett, ahol személyesen közölte a gyilkosság hírért Péter királlyal, aki nyomban elrendelte, hogy részvétáviratot intézzenek a bolgár fejedelmhez.

Ivanics Iván, a szerb sajtóiroda főnöke a következőket mondta a gyilkosságról:

— Bármily sajnálatos is az esemény, politikai jelentősége nincs és nem is lesz. Petkow erőszakos halála sem belső, sem külső konfliktusokra okot szolgáltatni nem fog.

Szófia, márc. 12. Azt a félhivatalosan terjesztett verziót, hogy Petkowitzt nem politikai okokból gyilkolták meg, senki sem akarja elhinni. Ellent is mond ennek a híresztelésnek a miniszterelnöknek egész politikai multja, karaktere és az a körülmény, hogy európai látóköri ember volt. Stambulowista és erélyes ember volt, aki vaskézrel akart a folyton mesterségesen is szított zavarok között rendet csinálni.

Petkow Stambulow meggyilkolásánál.

1895. július 15-én, mikor Stambulow gyilkos merénylet áldozata lón, Petkow kísérte őt. Stambulow vele együtt hagyta el az Unio-klubot este nyolc órakor, ahol tiszteletére dinét rendeztek. Mindketten Stambulow kocsjába szálltak s elhajtattak. Alig haladtak mintegy 200 lépésnyire a klubhelyiségtől, lövés dördült el. Stambulow és Petkow kiugrottak a kocsiból, s e pillanatban három alak rohant rájuk, akik közül egyik egy jatangánnal hatalmas ütést mért Stambulow fejére, aki az ütések sulya alatt összerogyott. Maga Petkow is könnyen megsérült ez alkalommal.

Mikor 18-án reggel Stambulow az ütések következtében kiszenvedett s mikor holtteste a hallottas szobában a merénylet világosan látható sebeivel kiterítve feküdt, Petkow ott ült a halott fejénél bekötött fejjel és kezekkel. Aligha gondolta öreg barátja holtteménél, hogy tizenkét évvel később ugyanaz a sors éri őt is. A temetés alkalmával, július 20-án Petkow a menet élén lépdelt s karján vezette Stambulow öz anyját. Azon a helyen, ahol a gyilkosság történt, megállott a menet, s Petkow emlékbeszédet tartott, amelyen elátkozta azokat, akik megölték azt az embert, aki mindenkor csak a haza függetlenségén és a trón megerősítésén fáradozott.

Alig fejezte be Petkow beszédjét, mikor a koszos kocsi felől egy revolverlövés óriási pánikot idézett elő. A tolongás életveszélyes lett és sokakat letapostak. A kezekben revolverek villogtak s a menet két oldalán ordított a csöcselék.

Ekkor mondta Petkow: „Ezen a helyen gyilkolták meg azt az embert, aki oly sokat tett hazájáért.” E szavaknál valaki közbe kiáltott a tömegeből: „Hazudsz!” Végre is testőrségnek s katonaságnak kellett körülvenni Petkowitzt, mert különben áldozatul esett volna az öt káromló csöcseléknek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sch. M. (Györök). Vidéki tudósítónk karának újraszervezése küszöbön áll. Szíveskedjék addig is tudósításait beküldeni. Gondunk lesz reá, hogy kívánságának eleget tegyünk.

L. G. (Kurtakér.) A Tulipánkert szövetség sorsjátékának húzása május 11-ike és 15-ike között lesz. Majd akkor tessék érdeklődni.

Lia. Kérésének örömmel tennénk eleget, ha módunkban volna. A tárcá azonban valószínűleg elkallódott a postán, mert a kéziratok között nem leljük. Husvétra várjuk. A tárcát szíveskedjék ezentul a lap címére küldeni, mert az illető kivált a szerkesztőség kötelekéből.

F. S. (Ménés.) A kért sorsjegyek húzását 1907. június 10-re halasztották el.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, március 12.

Nem akar az időjárás megváltozni, enyhére fordulni, pedig ez már aggodalomra ad okot, mert a föld kőkemény és nem lehet a teljesítő munkálatokat elkezdni.

A gabonaüzlet szilárd irányzatot követ, az árak emelkedésben vannak.

A mai piacon eladásra került:

800—900 mm. buza 6.85—7.

500—600 mm. tengeri 4.50—55.

200—250 mm. zab 6.50—60.

Az árak koronákban, 50 kilogrammonként értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 12.

Kínálat és vételkedv jó. Elkelt 60,000 méterméza 5—7 $\frac{1}{2}$ fillérrel magasabb árakon. Amerika $\frac{1}{2}$ olcsóbb. Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	7.58—7.59	7.58—7.59
Buza októberre	7.90—7.91	7.90—7.91
Rozs áprilisra	6.78—6.79	6.78—6.77
Zab áprilisra	7.67—7.68	7.67—7.68
Uj tengeri	5.25—5.26	5.24—5.25

Zárlat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	683 25
Magyar hitelrészvény	807 50
Osztrák-magyar államvasúti részvény 180.—	
Déli vasut	152.75

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Március 12. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 141—142 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 141—142 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 141—142 fillérig.

NAPIREND.

Március 13. Szerda. Róm. kath. naptár: Nicefor. — Protestáns naptár: Roderig. — Görög-keleti naptár (február 28.): Vazul. — A nap két 6 óra 21 perckor, nyugszik 5 óra 59 perckor

A Fehér Kezest-egyesület ingyenes orvosi rendelőintézete (Magyar-utca 6.) Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő délután 3—4. Dr. Fodor Odón délelőtt 8—9. Dr. Hermann J. Károly kedden és pénteken délelőtt 12—1 óráig.

Tavaszi ujdonságok női felöltők és Cosztümökben

RADÓ GYULA áruháza **Andrássy-tér** (szemben az új minorita templommal.) 78

Aradi korcsolyázó-egyesület. A jégpálya nyitva van reggel 8-11. délután 5-7 óráig.

Aradi központ. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött távirati szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Szél: szél, hő: ...

Március 13. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Március 16. Diákok próbahálójá (Fehér Kereszt.) — Az aradi posta- és távirati albiztosok és szolgák táncvigalma (Kovács és Novotny vendéglő.) — Az aradi Kötő-egyesület irodalmi szakosztályának zsűrija délután 5 órakor (Városház.)

Március 17. Az aradi filharmonia-egyesület hangversenye. — Az aradi királyi főgymnasium Petőfi önképzőkörének ünnepélye.

Március 19. Jezyzválasztás Német-Peregen.

Március 24. Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Március 25. Az aradi hitelbank mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Nemzeti Színház.

A) bérlet. A) bérlet.

Szardán, 1907. évi március hó 13-án:

A kornevillei harangok.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Clairville és Gabett. Fordította: Rákosi J. Zenéjét szerző: Planquette R.

SZEMÉLYEK:

Hanri	Ladislai J.	Jean Grenis	Faludi K.
Gáspár apó	Hunyadi J.	Szerpolette	Kapossy J.
Bély, bíró	Bortély S.	Zsermén	Zsigmond A.
Jegyző	Kulcsár L.	Egy matróz	Eöfi Lajos.

Megkezdés este 7 és fél órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Március 12. —

Fehér Kereszt szálloda. Balázs Sándor Budapest. — Szalay Árpád miniszteri hivatalnok Budapest. — Vincze Sándor mérnök Budapest. — Szabados Imre mérnök Budapest. — Égető Lajos kisbirtokos Eperjes. — Farkas Kálmán és családja Brod. — Savanyu Ferenc gazdalkodó Módos. — Veisz Lajosné és családja Világos. — Mircea P. Jonescu Galac. — Stern Sándor kereskedő Szabadka. — Forró Kálmán gazdalkodó és neje Beodia. — Kovács Árpád orvos Nagyvárad. — Róna Simon kereskedő Sopron. — Keskeny Ödön Esztergom. — Garai Kálmán ellenőr Kőrösbánya. — Ligeti Sándor vasuti tisztviselő és neje Békésgyula. — Balog Károly és neje Nagyenyed. — Mártensz Józsefné igazgató és nővére Mezőhegyes. — Magyary Antal dr. közigazgatási gyakornok Vinga. — Szóke László tb. főszolgabíró Vinga. — Kellner Miklós utazó Pozsony. — Prager Miksa utazó Berlin. — Lusztig S. utazó Prága. — Telsch Mór utazó Budapest. — Ney Dezső utazó Budapest. — Rutkai Tivadár utazó Budapest. — Adelsberg József utazó Budapest. — Lób Béla utazó Budapest. — Szücs Antal utazó Budapest. — Klein N. utazó Budapest. — Bienenstock Gyula utazó Budapest. — Steiner Simon utazó Bécs. — Fischer Sándor utazó Bécs. — Kemény Béla utazó Bécs. — Luszt Sándor utazó Bécs. — Beck Károly utazó Bécs. — Hegedüs Lajos utazó Bécs. — Ritter Herman utazó Bécs. — Veisz József utazó Bécs. — Deutsch Imre utazó Bécs.

Központi szálloda. Spitz József birtokos Zám. — Tornyafalvi Tornyai Zsigá Szobrász Selmechánya. — Szarka István szállodás Szeged. — Holländer Sámuel birtokos Csermő. — Wertheim Aladár dr. végyszerző Gyula. — Wertheim Simorné kórházi szállítónő. — Steinberger Adolf kereskedő Budapest. — Mihály Károly csendőrfőhadnagy Brod. — Kun Gyula kereskedő Kaszahaegy. — Panker Rezső kereskedő Bécs. — Lang Ferenc kereskedő Budapest. — Erős Rezső kereskedő Szeged. —

Schwarz Salamon fakereskedő Budapest. — János-házy László mérnök Budapest. — Klose Sándor gyáros Staubsdorf. — Deceenyi Miklós kereskedő Budapest. — Komlós Ferenc kereskedő Budapest. — Fülöp István szobrász Budapest. — Rottenstein Henrik kereskedő Budapest.

NYILTTER.*

Limbbeck János és fia

első magy. kir. szab. érokoporsó-gyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 92.

Az aradi minorita rendház tagjai a legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy szeretett házfőnökük

főtisztelendő

SUPKA ALAJOS BÉLA,

rendi örökös kormánytanácsos,

54 éves korában, szerzetesi életének 35-ik és áldozó papságának 31-ik évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek felvétele után f. hó 11-én, este 6 órakor az Urban csendesen elhunyt.

A drága halott lelki üdvéért az engesztelő szent mise áldozat f. hó 13-án, d. e. 11 órakor mutatjuk be az Ég Urának, temetése pedig ugyanazon nap d. u. 3 órakor lesz.

Az örök világhosszág fényeskedjék neki!

Arad, 1907. március hó 11. 810

Szombaton, folyó hó 16-án kiadtnak dr. László Mór lugosi ügyvéd ur irodájában a gyártelepünkhöz tartozó összes építőmunkálatok, költségvetések és tervek folyó hó 14-étől kezdve d. e. 10 és 12 óra között fenti irodában megtekinthetők.

Délmagyarországi textyilparbetéti társaság:

811

Auspitz Vilmos és társai.

2795—1907. kh.

Hirdetmény.

Feljelentésből kifolyólag arról győződtem meg, hogy a helybeli kádáriparosok és kádár ipart önállóan háziilag folytató bor-, szesz- és pálinka kereskedők a hordók javítása alkalmával a Magyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi minster urnak 1896. évben 80608. sz. alatt kiadott magas rendeletét nem tartják be.

Ennélfogva a fennebb hivatkozott magas kormányrendelet alapján meghagyom a helybeli kádáriparosoknak és kádáripart önállóan háziilag folytató bor-, szesz- és pálinkakereskedőknek, hogy mindazon hordókról, a melyek javítás alá kerülnek, illetve melyeken az abroncs meg lesz szorítva, vagy donga lesz kicserélve, miután ezen hordóknak irtartalma ezek után lényegesen megváltozik, a hordó hitelessége és az esetleges visszaélések megszüntetése érdekében az illető iparos, vagy kereskedő az 1879. évi XL. t.-c. 136. §-ában megállapított büntetés terhe alatt mindenek előtt a hitelesítő bélyeget tartozik megsemmisíteni, így a kijavított hordók csak újra történt hitelesítésük után vehetők ismét használatba, illetve kerülhetnek forgalomba.

tők ismét használatba, illetve kerülhetnek forgalomba.

Erről az érdekeltek azzal értesítetnek, hogy amennyiben ezen felhívásnak eleget nem tennének, az 1879. évi XL. t.-c. 136. §. alapján 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig, ha utolsó büntetésének kiállása óta 2 év még el nem telt, 8 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesz büntetve.

Arad, 1907. évi március hó 7-én.

Sarlot Domokos, s. k.
főkapitány.

1907.120— g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az alább felsorolt munkálatok teljesítésére folyó évi március hó 26-án d. e. 10 órakor árlejtést tart:

1. A Török Gábor-utca végén az élőviz-csatorna átvezető beton közuti hid építése 6025 kor. költségelirányzattal.

2. Az élővizcsatorna jobb partjától az általi gyermekmenhelyig vezető ut készítése 514 kor. 80 fill. költségelirányzattal.

3. A Thököly-tér asphalt burkolata, beleértve a Lázár Vilmos-utcától a Heim Domokos-utcáig terjedő kocsitnak asphalttbl leendő burkolását 23810 kor. költségelirányzattal.

4. A radnai-ut déli oldalán összegyűlemlő vizek levezetésére szolgáló csatorna építése 4418 kor. 80 fill. költségelirányzattal.

5. A Hunyady-, valamint a Szent Pál-utcának a Boczkó- és Hunyady-utcaák közt fekvő részének asphalt burkolása 22536 kor. 60 fill. elirányzattal.

6. A Tehén- és Tél-utcaák csapadék és belvizeinek levezetésére a szél-utcai csatornaip beton csatorna készítése 5706 korona költségelirányzattal.

7. A Pöltenberg Ernő-utca átkövezése 1200 kor. költségelirányzattal.

8. A Teleky-utca kocsitjának asphaltburkolása 30658 korona 50 fillér költségelirányzattal.

9. Az Alsó Molnár-utca kocsitjának régi kockokövel való burkolása 1560 korona költségelirányzattal

Bánatpénzület leendő a kikiáltási ár 10⁰/₁₀-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban az árlejtést megelőzőleg a városi pénztárban, a letétet igazoló pénztári jegy az ajánlathoz csatolandó.

Az árlejtésen csupán írásbeli ajánlattal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezártan, fenti határidő letelte előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz letételére vonatkozó letéti jegy van csatolva s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtés vagy felülfizetés százalékokban fejezendők ki.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg megtekinthetők.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1907. évi március hó 11-én tartott üléséből.

Kiadta:

Zubor Andor,
ájjegyző.

URAK!!!

Öltöny és felöltő szöveteket előnyösen csak a kizárólagos posztó gyári raktárban vásárolhatnak.

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17. 772

Nagy megtakarítás!

Szilid kiszolgálás!

Aradvárosi és megyei telefon sz. 475.

A nmts. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által jóváhagyott

Aradvármegye nagy falu Térképe

108—144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára
10 korona volt, leszállított áron

4 koronáért

vászonra huzva 7 korona,

vászonra huzva léczekkel ellátva 8 koronáért

kapható

kiadóhivatalunkban.

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment át, ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha e készlet elfogy, ugy többé nem lesz az ily potom áron beszerezhető.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

5840—1907.

Hirdetmény.

A m. kir. földmivélsügyi miniszter ur gyümölcsfa tenyésztés iránt érdeklődő lelkészek és gazdák részére Budapesten folyó év március 18-tól 23-ig, Kolozsvárott folyó év április hó 15-től április 20-ig, tanítók részére pedig Keszthelyen folyó évi március 18-tól 27-ig, Tordán április 8-tól 17-ig és Kisztebenben április 15-től 24-ig gyümölcsészeti tanfolyamot fog tartatni.

Miről az érdeklődők azzal értesíttetnek, hogy a részletes pályázati feltételek a városi levéltárban betekintheők.

Arad, 1907. évi március hó 2.

A városi tanács.

Tápértékben leggazdagabb,

Hatásában felülmulhatatlan

a Hajós-féle kellemes ízű

Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

— Ára egy üvegnek 2 korona. —

313

Tyúkszem már nincs többé!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLINT

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Dr. D. Graur Viktor aradi fogorvos bacteriumölő

szájvizének és fogporának egyedüli raktára

egy üveg szájviz 2 kor., egy doboz fogpor 1 kor.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fill.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobaillatok, üvege 70 fill.

„NEVER“ amerikai gummi, a legjobb, 6 drb. 2 korona.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szembe.

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

8996 1907. — khsz.

Hirdetmény.

Riesz J. és Társa aradi cég sz Halász-u. 27. sz. a telkén egy szappan faggyú olvasztó és gyertyamártó telep felállítására telepengedély iránt folyamodván, az 1884 évi. XVII t. cz. 27. §-a értelmében a telep helyszín tárgyalására határidőül folyó évi március hó 21. de. 11 órájára kitűzetik, melyre az érdekeltek ez uton is meghivatnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszín-és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi március hó 21-ig mindenkor a hivatalos órák alatt betekintheők s a netáni észrevételek irásban ugyanit élő szóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtehetőek mert amennyiben ilyenek nem említetnének, s ha köztekintetek gátolag fel nem merülendek a telep engedély az idézett törvény 80 §-a rendelkezéséhez képest kifogadatni.

Arad, 1907. évi március hó 4-én

Sarlot
főkapitány.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AKINEK

ismeretség híján

házasúrra,
nevelőre,
fizetveztőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellérre,
kertészre,kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége,

AKI

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

AKI

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterületet,halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

AKI

mindeneket vétel vagy bérbevétele céljából keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

„ARADI KOZLONY”

kis hirdetési

rovatát használja.

Eladó

20 mm. friss sertés zsír á 144 kor.
Hönigesz Jánosnál, Uj-Szent-Annán. 809

3 szobás utcai lakás

vizvezetékekkel 200 frtért májustól kiadó. Értekezhetni 1-2 óráig Kossuth-utca 54. 744

Helybéli részvénytársaságnál

egy irodaszolga felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

file (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Hirdetés.

Elvállalok fehérnemű varrást, ujat, javítást, stopolást és házi ruha készítését. Kegyes pártfogásért esd Szántó Józsefné, Választó-u. 44.

Francia „Blouse Album”

180 legújabb eredeti francia divatképpel 1 korona 50 fillérért kapható Ingusz I. és fia könyvkereskedésében Arad. Telefon 517. 361

Üzletnek vagy műhelynek

alkalmas sarok utcai helyiség lakással együtt kiadó. — Bővebbet Aranykéz-utca 20. szám.

Egy billiard asztal,

képek és togasok jutányos áron eladók. Bővebbet Teleki-utca 15. szám alatt, a gondnoknál.

Tiszta vérű fekete angol kan

sertés fedezésre található Draskovics Ferencnél külváros Választó-utca 1. Ugyanott angol malacok is kaphatók. 710

Értesítés?

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives figyelmét felhívni arra, hogy 793

Weitzer János-utca 10. szám alatt

Dr. Robitsck ház

egy a mai kor igényeinek megfelelő

salont

nyitottam, ahol a lelegegánsabb izlést kielégítő angol és francia divat szerinti **toiletteket** a legjutányosabb árak mellett készítek, melyre tapasztalatainkat úgy én, mint nőm, nagy fővárosokban szereztük meg.

Egyben arról is értesítjük a t. hölgyközönséget, hogy a legmodernebb szabászat tanítását a legrovidebb idő alatt betanítjuk.

Nagybecsű pártfogást kér

Weisz Samu,

angol és francia női szabó.

Fizető és tanuló leányok felvételnek.

Eladó ház.

Kazinczy-utca 10. számú ház eladó, esetleg f. évi május hó 1-től bérbeadó. Bővebbet az „Aradi Ipar- és Népbank”-ban. 810

175 darab

pontos járatu ezüst

zsebórákat

minden elfogadható árban elárulit

Schwimmer-cég

Arad, 802

Szabadság-tér 5-6. szám alatt.

Pölzl kávéház

mellett

Telefon szám 184. Mosóintézet átvétel! Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fenálló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Aulich Lajos-utca 2. szám átvételtem és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást **háziilag kezel**, minden vegyszer mellőzésevel, **higiénikusan** készítményekkel, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelőtti romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű, **dusgyökérzetű**, bor és csemegefajú

fásoltványokat

bármily mennyiségben szállit:

Hámory Gazdaság szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál Deák Ferenc utca 3. sz. a. 303

Telefon 229.

Telefon 229.

Feltűnő újdonság!

DÉLICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé más nem szívhatja.

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája Nyomatott Kurzweil János és Társa budapesti festékgyáranak festékével.

Egy jóforgalmu szatócs-üzlet

italméréssel egybekötve, kedvező feltételek mellett május 1-re, szükség esetén

azonnal átadó.

Cim a kiadóhivatalban. 784

51-1907. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyhalmágyi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság közönséget teszi, hogy Plerva Emil budapesti bejegyzett cég végrehajtónak, Nyámcz Vaszilie guravoji lakos végrehajtást szenvedő elleni 9050 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán a nagyhalmágyi kir. járásbíró-ság területében fekvő és a Guravoj községi 15. számú tkjyben A. I. 1-18. sorszám alatt felvett ház-belsőség, kert, gyümölcsös, szántó és kaszáló földekből álló ingatlanok 1120 korona kikiáltási árban az 1907. évi április hó 3. napján d. e. 10 órakor Guravoj községében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fognak árverés alá kerülni, u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígért nem tétetik, az elárverendő ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adadni.

2. Árverési kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 112 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért 2 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. évi december 6-án 39425. I. M. szám alatt kelt rendeletben előírt módon a nagybuttyini kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Nagyhalmágyon, a kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság-nál 1907. évi január hó 18. napján.

Frits,
kir. járásbíró.

798